

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. DECEMBER 15.
VIII. évfolyam, 334. szám.

Péntek

Szövegezik a Szovjet kizárását célzó népszövetségi határozatot

**Argentína megbízottjának drámai hangú javaslata —
Szeleskörű pénzügyi egyezmény Anglia és Francia-
ország között — A német-orosz megállapodások
költségtérítései — A népszövetségi tanács új tagjai —
Amerikát kéri fel a finn-orosz viszályban
való egyeztetésre**

(GENF.) (Rador.) A Népszövetség közgyűlése szerda délelőtt összeült. Elsőnek Rodolfo Freyre, Argentína kiküldöttje ment fel a szószékre, aki kérte a Szovjetnek a Nemzetek Szövetségéből való kizárását.

— Vannak egyesek — mondotta Freyre, — akik azt hiszik, hogy a világ jelenlegi állapotában és az adott nemzetközi helyzetben Genf szava elhalt s hogy megüresedett ez az emelvény, amelyet jog, igazság és a népek közti béke tisztelgére emeltek volt. A világ képe így fest: A politikai intézmények dekadenciája, azon intézményeké, amik hosszú harcok után váltottak fel az erőszakos és önkényes multat, az adott szó megszegését, a katonai hódításokat, az erőseknek a gyengékre gyakorolt nyomását, a hit miatti üldözéseket, a nyílt városok bombázását, a tengeralattjáró háborút, a semleges kereskedelmének kárt okozó megtorló intézkedéseket, erkölcsi válságot, ami aláássa társadalmunk alapjait és végül a nemzetközi törvény felrugását.

— Ez alkalommal — mondotta Argentína kiküldöttje — a támadás egy olyan állam részéről történt, amely tagja a Népszövetségnek. A megtámadott állam hasonlóképpen. Finnország felhívást intézett a Népszövetséghez és az ellenségeskedés megkezdése óta eltelt napok alatt bebizonyította hősi élniakarását, elszántságát és azt, hogy jogait meg fogja védeni. A támadó tagadja a hadi állapotot és fiktív viszonyára hivatkozott, amelyet egy nem létező kormánnyal folytat, amelyet saját területén a támadás megkezdésekor állított önhatalmúlag össze. A Népszövetségnek már van gyakorlata szankciók kérdésében. Elfogadjuk azt, hogy az egyedül lehetséges erkölcsi szankciók minden jelentőség nélkül valók, ha azt nem előzi meg a támadó kizárása. Ez alkalommal nem akadályozhat meg bennünket az elővigyázatosság és a háborútól való félelem. Béke nincs többé. A mai való helyzet a hadiállapot. Az ismeretes japán kínai összetűzés alkalmával bár kormányom nem volt jelen az ezt tárgyaló ülésen, nyilatkozatot adott, amelyben bejelentet-

te, hogy nem hajlandó elismerni az erőszakos területfoglalásokat. Minden bizonnyal nem Argentína volt az, amelyik ellenzte azokat a rendszabályokat, amelyeket a Népszövetségnek a japán-kínai viszályban el kellett volna foglaltatnia. Országunk a nemzetemet vezető eszméktől átfutva jelent meg a Népszövetség ülés-terében, amely eszmék ma is vezetnek. Később néhány nagyobb állam kilépése meggyöngyítette a Népszövetséget, kisebbitte annak hatáskörét és egyre gyakrabban volt szükség békéltető működésére. Argentína azt tanácsolta, hogy akkor, amikor a béke fenyegetve van, tanácskozássra hívják össze a meg nem támadási szerződést kötött államokat. Az olasz-abesszin háború kitörése pillanatában Argentína nehéz helyzetben volt, amely mélyen meg rázkódtatta népét. Egy részről szoros összeköttetésben volt Olaszországgal, másrészt kötelezték egy felsőbb eszme erejébe vetett esküi. Bármennyire is nehéz és fájdalmas volt a választás, országom egy pillanattig sem habozott és a világ később tanuja lehetett annak a nagy erkölcsi intézmény bunkásának, amelyet 20 évvel ezelőtt keltettünk életre. Később a spanyolországi fájdalmas események foglalták el a közérdeklődést. A belháború bonyodalmas helyzete nehéz körülmények közé hozta a nemzetközi politikát és a világ félelemmel telt el, azzal az erőszakossággal szemben, amellyel a testvérháború folyt s egyre nagyobb aggodalommal igyekezett a békét megmenteni.

— A Népszövetség — amint azt a bevezetett rendszabályok tapasztalata mutatja — nagyon meggyöngyült tekintéllyel rendelkezik. Ebben az időben mindenki azon a véleményen volt, hogy egy külön erre az alkalomra létesített független szervet: az úgynevezett benemavatókzási bizottságot hozták létre, amely mentesítette a Népszövetséget a direkt tevékenység alól. Később eljött a különféle államok kivonulásának a korszaka és kétségbeesett erőfeszítéseket tettek a béke megmentése érdekében. Így történt ez Münchenben. Tagállamok egy hatalmasabb nem tagállam támadásának estek ál-

dezatul és behódoltak anélkül, hogy a Népszövetséghez fordultak volna. Így volt ez Lengyelország esetében, amely kirobbantotta az európai háborút. De még ilyen körülmények között sem kérték a Népszövetség közbelépését. Argentína és több amerikai és európai állam bejelentette semlegességét. A Népszövetség még ekkor sem lépett közbe, annak ellenére, hogy alapszabályai kimondják, hogy tagjaiknak kötelességük a Népszövetséghez fordulni. Ez egy újabb jellemző fordulat volt, amely csökkentette a Népszövetség tekintélyét. A tagállamok ezenfelül erőlköcsileg elítélték ezt az intézményt.

— Ebben az esetben azonban Argentínának kötelessége az, hogy felszólaljon a Szovjet kizárása ügyében. Kell foglalkozni ezzel az új körülmények által előidézett helyzettel és azokkal a következményekkel, amelyet ez a Népszövetségre jelent.

A Népszövetség elítéli a Szovjet támadó lépését

A nyilvános ülést ezután a bejelentés után berekesztették és kezdetét vette a titkos ülés, amely a javaslatot a 14-es bizottságnak adta át véleményezés végett. A tizennégyes bizottság a megbízás után azonnal szűkebb körű, úgynevezett „szerkesztő bizottságot” jelölt ki azzal az utasítással, hogy szerkessze meg a kizárási javaslatot. Ez a „szerkesztő bizottság” a délután folyamán a következő javaslatot szerkesztette meg:

— A Népszövetség tanácsa határozatot hoz, amely elítéli a Szovjet támadó lépését, ugyanakkor felszólítja a Népszövetség tagállamait, hogy siessenek a szorongatott helyzetben levő Finnország segélyére. Megállapítja azt is, hogy a támadó Szovjet meghívást kapott a tanácsülésre, amelyet visszautasított. Ezzel visszautasította azt a lehetőséget is, hogy támadásának okai felől határozni lehessen. Ezen eljárásával a Szovjet megsértette a népszövetségi statumokat és ezért alkalmazni kell vele szemben a 16. szakaszt, amely hasonló esetek ügyében intézkedik.

SAJTÓVÉLEMÉNYEK

A „szerkesztő bizottság” a megszüvegezett határozatát még a tegnapi napon a tanács elé terjesztette, amely a késő esti órákban határozott felette. Ugyancsak Genfből közlik, hogy bár a Szovjet válaszára mindenki el volt készülve, az bizonyos mértékben mégis meglepetést keltett, mert mindenki arra számított, hogy a Szovjet legalább is kísérletet tesz arra, hogy Finnországgal szemben fennálló kívánságait előnyös békekötés alakjában biztosítsa.

A meglepetés különösen a francia sajtóból olvasható ki, amely Molotov választát szokatlanul éles kommentárokkal kíséri. A Jour vezető cikkében a következőket írja:

— E pillanattól kezdve meg kell szünnie a fecsegéseknek. Finnországot minden eszközzel segíteni kell és ezért a francia kormánynak csak egy köte-

A legnagyobb sajnálattal, de tántoríthatatlan elhatározottsággal kénytelen vagyok kormányom nevében bejelentni, hogy mindaddig nem tekintjük magunkat a Népszövetség tagjának, amíg ugyanilyen címre és tisztességre számíthat Szovjet-Orosz ország.

ÚJ TANÁCSSTAGOK

Az argentin delegátus beszéde után, az elnök a gyűlés résztvevőinek egyhangú beleegyezésével a 13-as bizottság elé utalta át az argentinai javaslatot. Ezután a népszövetségi tanács három ideiglenes jelleggel megbízott tagjának megválasztása következett. Afganisztán és Irák kiküldöttjei nem voltak jelen a gyűlésen és ilyen módon nem is szavaztak. A szavazók száma 38. A három tanács tag Délafrika, Bolivia és Finnország kiküldöttje lett 36, 35, illetve 36 szavazattal.

lessége van, azonnal a tettek mezejére lépni.

A Paris Soir azt írja, hogy Franciaország haladéktalanul kezdje meg a fegyver, muníció és repülőgépek szállítását Helsinki felé. Ezzel jó példát fog mutatni mind azoknak az államoknak, amelyek „Dávid és Góliáth” harcát szomorúsággal szemlélték.

Az Intransigeant követeli, hogy: Franciaország hagyjon fel bizonyos politikai elnézésekkel. Az elfoglalt lengyel területeket most már nem csak a Harmadik Birodalomtól, de a Szovjettől is követelni kell. Ez nem bizonyos politikai pártok, de az egész francia nemzet kívánsága is — fejezi be a lap.

AMERIKA KÖZVETÍT A FINN- OROSZ VISZÁLYBAN

(GENF.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint a finn-orosz viszályra vonatkozó összes népszövetségi iratokat másolatban megküldték az Északamerikai Egyesült Államoknak azzal a céllal, hogy Amerika tegye meg a kezdeményező lépéseket a finn-orosz viszály békés elintézésére. A Népszövetség tanácsa egyébként ma, csütörtökön 9 óra 45 perckor újabb ülést tartott, amelyen megvizsgálta a napirendet. Délelőtt tíz órakor a népszövetségi közgyűlés ült újlag össze, hogy megvizsgálja a 14 tagu bizottságnak a Szovjet kizárására vonatkozó indítványa szövegét. A népszövetségi tanács valószínűleg délután 2 órakor is ülést tart, amelyen véglegesen döntenek az összes felmerült kérdésekben.

VISSZAHÍVJÁK A PÁRISI ÉS LONDONI SZOVJET NAGY- KÖVETET

(LONDON.) (Dunaposta.) A Times nevű angol lap moszkvai levelezője szerint Moszkvában nem ejtették el a nyugati nagyhatalmakkal való diplomáciai szaktítás gondolatát. Nagyon sokan feltétlenül szükségesnek tartják a párisi és londoni szovjet nagykövét visszahívást.

A BALKÁN-EGYEZMÉNYHEZ TARTOZÓ ÁLLAMOK ÉRTE- KEZLETE

(GENF.) (Rador.) A Balkán-egyezményhez tartozó államok képviselői szerdán Genfben értekezletet tartottak, amelyen Romániát Guranescu, Románia berni meghatalmazott minisztere és az ország állandó népszövetségi megbízottja képviselte.

EGYEZSÉG NÉMETORSZÁG ÉS KÜLFÖLDI HITELEZŐI KÖZÖTT

(BERLIN.) (Rador.) A befagyott hitelekre vonatkozólag 1939. elején kötött egyezményt, amit a háború miatt szeptember 3-án felmondtak volt, pár nappal ezelőtt megújították Németország svájci, belga, valamint holland hitelezői között. Megegyezés jött létre az amerikai hitelezőkkel is.

VÁRNI ÉS FIGYELNI

(BELGRÁD.) (Rador.) Trifunovics volt miniszter és a radikális párt vezetője beszédet tartott a párt tagjai előtt: „Mindannyiunk óhaja biztosítani országunk önállóságát és szabadságát s nem venni részt a jelenlegi európai fegyveres viszályokban — mondotta Trifunovics. — Ez a semlegességi politika, sajnos, nemcsak tőlünk függ. A bölcsesség arra készlet, hogy egyesítsük minden erőnket s még inkább erkölcsi erőnket s derülten várni a közeljövőt.”

GYUJTÓBOMBÁK A NÉMETEK- KET SZÁLLÍTÓ HAJÓN

(BERLIN.) (DNB.) A Ciel Cordoba gőzösön, mely Rigából a balti németek egy részét Gotenhafenbe kellett volna szállítsa, három gyújtóbombát találtak. Emiatt a hajó kapitánya a hajót visszakormányoztatta Rigába, ahol szigorú vizsgálat indult meg a merénylők személyazonosságának felderítése céljából.

GORT TÁBORNOK NAPI- PARANCSA

(LONDON.) (Rador.) Gort tábornok, a franciaországi angol csapatok főparancsnoka a következő napiparancsot intézte a francia szövetségesek mellett harcvonalban álló angol katonákhoz: „Arra lettek kiválasztva, hogy a brit haderő előresiként lépjenek akciába. Szoros érintkezésben leszünk szövetségeseinkkel, akik a legmelegebb fogadtatásban részesítettek bennünket. Az ellenség nyugtalansággal várja a kezésünket. Most alkalmat van a zászlóitokra felírt dicsőséges hagyományok fentartására és fokozására. Legyetek éberek, maradjatok nyugodtak és eltökélten löjjetek az utolsó golyóig és az utolsó emberig. Nemcsak országotok, de a szövetségesek és a brit birodalom figyelme is rátok irányul. Mivel az igazság a mi oldalunkon áll, a büszke parancsszó: Itt nem mennek át! Az ellenséget legyőzzük!”

MIÉRT NEM TORPEDÓZTÁK MEG A BREHMENT?

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint angol tengerészeti hajózási körökben rámutatnak arra a különbségre, amely az angol tengeraltjáróknak a Brehmen német óceánjáró hajóval szemben való magatartása és a német buvárhajók részéről követett eljárás között mutatkozik. Az angol buvárhajó nem torpedózta meg a Brehment, mert a tengerészeti egyezmény értelmében kereskedelmi hajókat előzetes figyelmeztetés nélkül nem szabad megtámadni és az e tekintetben fennálló nemzetközi törvényeket szigorúan betartotta, már csak azért is, hogy a német hajón levő utasok életét ne veszélyeztesse. Nem hajtotta végre a támadást az angol buvárhajó annak ellenére sem, hogy a Brehmen elég közel volt a szárazföldhöz és utasai részére lehetőség mutatkozott, hogy a mentőcsónakokon megmeneküljenek. A Brehmen hajónak tengeri zsákmányként angol kikötőbe való sérése azért nem volt lehetséges, mert a német óceánjáró óránként 3 csomó sebességgel haladt, míg a hajó a tenger felszínén 15—20 csomóval. De ettől eltekintve Brehmen erősen felfegyverezve volt.

(BERLIN.) (Rador.) A Brehmen óceán-

járó, amely a Norddeutscher Lloyd társaság tulajdona, kedden este német kikötőbe érkezett. A német haditengerészet megtette a szükséges intézkedéseket, hogy biztosítsa a Brehmen zavartalan visszatérését a murmanskikikötőből. A német légiflotta is megfelelő biztosítékot nyújt az óceánjáró hajónak. Az Északi tengeren angol tengeraltjáró megkísérelte, hogy támadást intézzon a német hajó ellen, a kísérő német repülőgépek egyike azonban elűzte az angol tengeraltjárót. A Brehmen 51.731 tonnás hajó, amely teljesen sértetlenül futott be a német kikötőbe.

MEGKÖTÖTTÉK A BRIT-FRAN- CIA PÉNZÜGYI MEGÁLLAPO- DÁST

(LONDON.) (Reuter.) Sir John Simon az alsóházban és Reynaud francia pénzügyminiszter a francia kamarában bejelentették, hogy London és Páris között létrejött a szoros pénzügyi

együttműködést elősegítő pénzügyi megállapodás.

Reynaud a nagyjelentőségű egyezményre vonatkozólag nyilatkozatot tett a sajtó munkatársai előtt és hangsúlyozta, hogy ez a brit-francia megegyezés újabb tanúságtétel amellyel, hogy a két demokráta nagyhatalom vállaltva igyekszik végig küzdeni a kényszerült küzdelmet és azt folytatja is mindaddig, amíg háborus céljait sikerrel el nem éri. A hadviselés költségeinek együttes biztosítása ennek a közös akaratnak egyik legalapvetőbb pillére és így a megegyezésnek messze menő nagy jelentősége van.

Nyilatkozata végén Reynaud hangsúlyozta, hogy Anglia és Franciaország a pénzügyi vezetés összhangban tartása céljából folyamatos jellegű tárgyalásokat kíván folytatni és e célból állandó delegációkat küld ki. Ezeknek tagja a legkiválóbb angol és francia pénzügyi szakértők lesznek.

Tárgyalások a tengerzár követke- ményeinek enyhítéséről

(RÓMA.) (Stefani.) Sir Percy Lorraine, Anglia római nagykövete rövid tartózkodásra Máltába utazott, ahol tárgyalta a közép-tengeri brit hadiflotta parancsnokával azokról a módokról, amelyek enyhítenék a szigorú tengerzár következményeit. A megbeszéléseket beavatottak szerint az a szempont vezette, hogy lehetőleg kíméljék a semleges államok, elsősorban Itália gazdasági érdekeit és érzékenységét is. A római angol nagykövet néhány órai máltai időzés után visszaindult az olasz fővárosba.

AZ ANGOL-FRANCIA PÉNZ- ÜGYI EGYEZMÉNY JELENTŐ- SÉGE

(PÁRIS.) (Dunaposta.) Reynaud francia pénzügyminiszter a nemzetközi és belföldi sajtó képviselői előtt az angol-francia pénzügyi egyezményről még a következőket mondotta:

— Ennek az egyezménynek — mondotta a pénzügyminiszter — nemcsak térbeli, de időbeli kihatása is van, összefogó birodalom szempontjából.

amennyiben a háború egész időtartama, sőt hat hónappal még azon túl is érvényben marad. Legjobb bizonyítéka ez gazdasági felkészültségünknek s annak, hogy alapos a reményünk a végső győzelemben. A pénzügyi egyezményt ugyanaz a szellem hozta létre, amely lehetővé tette, az angol és francia hadseregek egységes parancsnoksága alá való helyezését. Már akkor felvetődött ez a gondolat, amikor annak idején Daladier miniszterelnök kíséretében Londonban látogatást tettem és ennek során hosszasan tárgyaltam Sir John Simon angol kincstári kancellárral. Pénzügyi egyezményünk lehetővé teszi mind a két ország számára, hogy kölcsönösen ellassuk egymást megfelelő devizákkal és minden fentartás nélkül megosszuk a háborus terheket. Majd csak a jövőd fogja megmutatni, hogy az angol-francia pénzügyi egyezmény milyen jelentőségű volt a két egymással összefogó birodalom szempontjából.

BUNDÁK SZÖRMEK

gallérok átalakítása a legjutányosabbban, legújabb modellek szerint

dus választékban BIXENSPANNER SZÖRMESZALON, Reg. Ferdinand 3. udvarban.

ORVOSKISASSZONY

Tegnap este is telt ház lelkesedett az Orvoskisasszony előadásán. Nem csoda ha a remek darab s a kitűnő együttes játéka egyre szélesebb köröket mozgat meg. Mindenki látni akarja az Orvoskisasszonyt, amely a színház egyik legszebb teljesítménye. A rendezés és a kiállítás pedig általános szóbeszéd tárgya. Kitűnő orvosprofesszorok nézik esténként az Orvoskisasszony előadását és megállapítják, hogy a klinikai élet, a műtőszoba-jeleneteket beleértve a legszigorubb előírásoknak mindenben megfelelően folyik le. Vasárnapig mindennap vasárnap hat óra és kilenckor kerül színre még az Orvoskisasszony.

A színház ezévi legnagyobb eseménye lesz A Sasfiók

Az Orvoskisasszony sorozatos előadásai alatt befejeződtek a Sasfiók előkészületei. Nem titok, hogy a színház a Sasfiók előadását csúcsteljesítménynek szánja. Amit rendezői tudásban, színészi alakításban, kiállításban, technikai felkészültségben színházunk adni tud, azt mind belezsufolta a Sasfiók előkészítő munkájába.

Az előadást Kádár Imre rendezi, de a színház valamennyi rendezője, szcenikusa, az összes ügyelők, a larmester, a világosítók és szabók megédkeznek ezuttal az igazgató-főrendező bonyolult munkájában. A címszereplő Fényes Aliceről köztudomású, hogy három éve készül már a reichsfadi herceg gyönyörű szerepére. A többi főszereplők is vállaltak küzdelmet a nagy mű mennél művészebb előadása érdekében. A próbakon már kibontakoztak az előadás körvonalai: a Sasfiók minden jel szerint méltó tolmácsolásban kerül majd a közönség elé.

KARÁCSONYIG NYITVA

szabad megtekintésre
különböző neves festők

kollektív kiállítása,
mérsékelt árak

esetleg részleire is. Külön szentkép-osztály.
P. Unirii 9. Stanoiu sors
jegyiroda mellett

A NEMZETKÖZI SAJTÓ A FINNEK MELLETT

(PÁRIS.) (Havas.) A francia sajtó megállapítja, hogy a nemzetközi közvélemény egyre hangosabban nyilatkozik meg Finnország mellett. Az Action Francaise így ír: A nyugati hatalmaknak dönteniük kell afelett, hogy módulatlanul kívánják-e nézni a kis nemzet tusáját az óriás ellen, megelégszenek-e azzal, hogy jegyzékekben tiltakozzanak vagy segítyt adnak nekik? Anglia és Franciaország okukhatnak az olasz példán. Róma ugyanis aktív segítyt nyújtott Franco tábornoknak. Az olasz lapok is hosszú cikkekben írják a finn-orosz hadihelyzetéről. A buna északi hadszíntéri tudósítója azt jelenti, hogy Petsamo észak Alcazarja. Itt ugyanis 100 finn áll ellent 4 orosz ezrednek és megüsti minden támadást. A Corriera dela Serra megállapítja, hogy a finnek elsősorban is a Skandináv államok támogatására számítanak. Helsinkiben az a vélemény, hogy Svédország vagy azonnal közbelép, vagy tovább vár. Ha azonban vár, akkor bizonyos, hogy egyedül kell felvennie a küzdelmet a Szovjet ellen Finnországnak.

SVÉDORSZÁGBAN NÖVEK- SZIK A SEGÉLYMOZGALOM

(STOCKHOLM.) (Havas.) A svédországi segélymozgalom egyre növekszik. A jelentkezett önkéntesek száma már is elérte a 8000-et. Sandler svéd külügyminiszter felesége tegnap Helsinkibe utazott, hogy a menekítési mozgalmat, illetve annak irányítását kezébe vegye. A Svenska Dagbladet szerint Sandlerné e lépése igazolja, hogy Svédország bizonyos mértékben felhagyott a semlegességi politikával és nyitlan Finnország pártjára állott.

AZ ÚJ SVÉD KORMÁNY

(STOCKHOLM.) (Rador.) A svéd kormány szerdán a következőképpen alakult át: Miniszterelnök: Per Albin Hansson. Külügyminiszter: Kristianher. Gazdaságügyminiszter: Westmann. Hadügyminiszter: Edwin Skoed. A társadalmi tevékenység minisztere: Gustav Moeller. Pénzügyminiszter: Wingfors. Nemzetnevelésügyi miniszter: Bagge. Közlekedésügyi miniszter: Erikson. A kormányban résztvesznek az összes pártok: a szocialista, az agrár a liberális és a konzervatív párt képviselői.

(STOCKHOLM.) (Havas.) Tekintettel a Skandináv-államokat elsősorban érintő rendkívül feszült helyzetre, Svédországban megalakult az első koalíciós kormány, amely a svéd parlament négy legnagyobb pártjának képviselőit és megbízottait foglalja magában. Miniszterelnök Hansson lett, aki tegnap már fel is olvasta kormánya munkatervét. Nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy tekintettel a nagyon elsúlyosodott helyzetre, meg kellett valósítani az összefogás gondolatát, mert csak a sziklaszilárd együttműködés biztosíthatja az ország semlegességét és önállóságát.

Nyilatkozta végén Hansson miniszterelnök kijelentette, hogy a kormányt áthatja az a gondolat és akarat, hogy emberbaráti segítyt nyújtson a nehéz helyzetbe került Finnországnak és ezért ezt az akaratot érvényesíteni is fogja. Az átalakítás érdekessége, hogy Sandler kilépett a kabinettből és a külügyárcát Christian Günter foglalta el.

A NÉMET-OROSZ EGYEZMÉNY KULISSZATITKAI

(ZÜRICH.) (Dunaposta.) Angol politikai és sajtóköri körökben most már részleteket hoznak nyilvánosságra arról, hogy miért szakadtak meg az angol-francia-orosz tárgyalások. A tárgyalások megkezdésekor a Szovjet elnöke csak biztosítékokat kért olyan irányban, hogy semmiféle részről nem éri támadás. Később azonban már támaszpontokat követelt Lengyelországban, Litvániában, Észtországban és Lettországon. A tárgyalások során Anglia és Franciaország nem járulhatott hozzá ezekhez a feltételekhez. Ekkor lépett közbe saját kezdeményezésére von Ribbentrop német külügyminiszter, hogy létrehozza a megegyezést Németország és a Szovjet között. Hitler vezér és kancellár kezdetben a legnagyobb tartózkodással fogadta a német-orosz tárgyalásokat, mikor azonban Ribbentrop és Szatalin már minden kérdésben megállapodtak, a maga részéről is hozzájárult az egyezményhez. Az angol katonai körökkel folytatott legutóbbi tárgyalások során orosz részről már nem is titkolták, hogy a német-orosz egyezmény létrejött és ekkor természetesen Anglia és Franciaország azonnal beszüntettek minden további tárgyalást.

NÉMET „FEHÉR KÖNYV”

(BERLIN.) (Dunaposta.) A német birodalmi kormány „A háború előzményei” címmel „Fehér-könyvet” adott ki. Ebben okmányokkal alátámasztva ismerteti a Lengyelország ellen indított háború, majd később a Franciaországgal és Angliával keletkezett háborús konfliktus előzményeit. 482 akta tartalmaz a német „Fehér-könyv”. Ezek között van Hitler kancellár és más birodalmi vezetők bizalmas tanácskozási jegyzőkönyve, a német-belga egyezmény okmánya, valamint az a hivatalos nyilatkozat, mely Svájc semlegességének tiszteletben tartásáról szól. Közli a „Fehér-könyv” azt az okmányt is, amely a déli határok sértetlenségét erősíti meg, valamint a Szovjettal, Észt-, Lettországgal és Litvániával kötött megnevezett mádszi szerződés szövegét is.

HAJÓKATASZTRÓFÁK

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A Cinbria nevű 3500 tonnás dán hajó a skóciai tengerpartok közelében hajótörést szenvedett.

(OSLO.) (Rador.) A Havas távirati iroda a következőket jelenti azokról a körülményekről, amelyek között a Garaufalia görög hajó megtorpedózása történt: Az 5000 tonnás hajó Kirgangesbe tartott, ahol vasércet akart behajózni Hollandia részére. Ekkor érte a Garaufalia hajót a torpedó lövés. A hajó személyzete közül 4 tengerész a tengerbe veszett.

(LONDON.) (Rador.) Az Evening News című lap megjegyzi, hogy az a négy angol hajó, amelyek elveszetteknek tekinthetők, az Ashlea, Huntsman, Newton Bee és Treevanion a Jóréménység fokától utban voltak Anglia felé. Valószínű, hogy a Déli Atlanti Óceánon a négy hajót német hadihajó süllyesztette el.

AKNAMEZŐ A BELGA PARTOK KÖZELÉBEN

(OSTENDE.) (Rador.) Több, mint 50 belga halászhajó 15 kilométernyire a tengerparttól váratlanul aknamezőre bukkant. Három akna az egyik halászhajóba ütközött és felrobbanva, elszüllesztette azt. Három halász megsebesült. Tizenöt halászhajó kénytelen volt a hálókat elvágni, nehogy az aknák a hálóba akadjanak és újabb robbanást okozzanak. A halászkülönítmény csak nagy nehézségekkel tudott a veszélyeztetett zónából kijutni. Szerencsére nem szenvedett súlyosabb károkat.

TÖRÖK HAJÓ ÁTKUTATÁSA

(ISZTAMBUL.) (Rador.) A Tirhan nevű török hajót, amikor a Dardanellákban kifutott, angol torpedóromboló állította meg és átvizsgálta rakományát, hogy abban nincs-e német országi rendeltetési áru.

KINAI OFFENZÍVA

(CSUNGKING.) (Rador-DNB.) A kínai csapatok bizonyos idő óta fokozott tevékenységet fejtenek ki Nanking vidékén, ahol döntő csata érdekében állásokban helyezkedtek el. A kínai repülők az utóbbi napokban bombákat dobtak a Yancseuban összehívott japán erőkre. Az általános offenzíva előkészítésében a kínai csapatok most a Nanking és a partvidék közti japán közlekedést nyugtalanítják. Kínai forrásból kapott híradás szerint a nankingi japán csapatokat csupán légi uton tudják élelmezni.

A mai napon és szombaton folytatják Kolozsváron a gyűjtést a katonai szolgálatot teljesítő családtagjai és a szegények részére

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kolozsvár város polgármesteri hivatala 48635-1939. számú hirdetményében közli, hogy a katonai szolgálatra bevonultak családtagjainak és a szegények segélyezésére alakult bizottság ezen a héten is folytatja a gyűjtést és élelmiszereket, fát, készpénzt, és gyógyszerket vesz át az önkéntes adakozóktól. A gyűjtést

ma, december 14-én, csütörtökön és december 16-án, szombaton a következő utcákban folytatják:

Az I. számú tehergépkocsi a Berthelot tábornokról elnevezett utcában, a Londrei-utcában és a Ferdinand király ut folytatásában végzi a gyűjtést.

A II. számú tehergépkocsi a Tudor Vladimirescu, a General Poetas, a Calea Victoriei folytatásában és a Clemenceau-utcában folytatja a gyűjtést.

A III. számú tehergépkocsi a Traian és a Motilor-uton gyűjti az önkéntes adományokat.

A IV. számú tehergépkocsi az Aba-

Rövid távirati hírek

(NEWYORK.) (Rador.) A Newyork Times szerint a finn kormány nagymennyiségű gázlőszert rendelt az Egyesült Államokban, főleg a polgári lakosság számára.

(BELGRÁD.) (Rador.) Az ország különböző részében feminista gyűléseken szavazati jogot követelnek a nők számára.

(MOSZKVA.) (Rador-Havas.) A legtöbb Oroszországban dolgozó amerikai kénytelen lesz januárban visszautazni az Egyesült Államokba, mert utlevélüket nem hosszabbítják meg az amerikai hatóságok. Számuk 500-ra tehető.

Vetőmagkiállítás és gazdasági Kolozsváron

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Gazdag és tartalmas programmal várja az EMGE Erdély gazdasági közönségét az 1940 évi február 17-21 napján rendezendő gazdasági vetőmagkiállítás és vásár. A kiállítás egyik kiemelkedő pontja lesz a február 17-21 napján tartandó vetőmagkiállítás és vásár. Ez a legkedvezőbb alkalom a tavaszi vetőmag és vetőgumó felkészítésére és a szükséglet közvetlen beszerzésére. A kiállítás a gazdasági közönség birtokkategóriákra való tekintet nélkül mutatja be termelvényeinek legjavát. A kiállítás az EMGE és a gazdasági fiókjainak kiscsapatjai nem fizetnek helydíjat. Kívánatra az EMGE díjtalanul vállalja a beküldendő anyag izléses elrendezését és a kétnyelvű feliratok elkészítését. A kiállítás való részvétel és a kiállítás látogatásának megkönnyítése céljából az EMGE utazási és áruszállítási kedvezmény engedélyezését kérte a CFR igazgatóságától, melynek felteletet idejében közölni fogja a napi sajtó útján.

Az EMGE gazdasági fiókjai ezúttal társas tanulmányi kirándulókat rendeznek, vagy az engedélyezendő CFR kedvezmények, vagy a csoportos utazásokra külön engedély nélkül is érvényes állandó vasúti kedvezmények mellett. Ha a csoportok a kiinduló állomásra térnek vissza és fizetik a menetdíj egyet a CFR a következő kedvezményeket adja: legkevesebb 20 személynek 50 százalékos, legkevesebb 40 személynek 60 százalékos a rendes árból.

A kiállításnak, amely ezúttal vásár is a legkedvezőbb alkalom a vetőmagforgalom első kézből való lebonyolítására. Ehhez készséggel nyújt segítséget az EMGE, a kereslet és a kínálat nyilvántartásával és közvetítésével. A kiállítás és vásáron több bel- és külföldi vetőmagvető utántermelő gazdaság vesz részt.

Izabella, az élt közönség asztro- és pszichológusnője, akitől mindenki elismerőleg nyilatkozik. Cluj, str. Iile Macelar 9 igazlelt-klinika. Vidékre levélben válaszol. Hatóságilag

Drágaságot pótlékokat kérnek a fémipari vállalatok munkásai

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári üzemekben és vállalatoknál megindult bérmozgalom egyre erőteljesebbé válik. Ez nem is meglepő, mert a drágaság emelkedése cselekvésre készteti a kifizetések egzisztenciákat, akik keveset kaptak a körülmények között nem tudnak kijönni. Jelenleg több kolozsvári vállalatnál és üzemben folynak a tárgyalások a bérek felemeléséről. A Rava, fémipari vállalatnál napok óta tárgyalnak a munkások megbizottai a gyár igazgatóságával. Egyelőre azonban megegyezés még nincs, mert a gyár igazgatósága a munkások 20 százalékos fizetésemelési kérését tulzottnak tartja. Az igazgatóság általában 1-2 lej emelést akar biztosítani az órabérekkel, amely azonban nem áll arányban a jelenlegi piaci árakkal. Béremelési mozgalmat kezdeményeztek az irógépjavító munkások is. A többi üzemekben egyelőre közvetlen tárgyalásokkal igyekeznek bekes uton kiharcolni a drágasági pótlékokat. Ha ez nem sikerül, a kérdést a munkügyi felügyelőség elé viszik.

A Római Katolikus Egyházmegye Igazgatótanácsának ülése

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A román káth. Egyházmegye igazgatótanácsa tegnap tartotta meg rendes havi ülését, amelyen Márton Áron püspök és dr. Gyárfás Elemér világi elnök elnökölt. Az igazgatótanács folyó ügyeket tárgyalta, majd megvizsgálta a gimnáziumok és fiúintézetek évi tanügyi költségvetését és meghallgatta Adorján Károly főtanfelügyelő jelentését az elemi oktatás kérdéséről. Ez volt ebben az évben az utolsó igazgatótanácsai ülés, amelynek befejeztével Márton Áron a tanács tagjainak boldog karácsonyi ünnepeket és új esztendő kívánt.

SELECT MOZGO MA CSÜTÖRTÖKÖN ÉRDEKES PREMIER

MODERN LÁNYOK

Az új világ egyik legjobbat vitatott témáját a MAI LEYANYOK ÉLETÉNEK SZABADSÁGÁT érinti a film, mindenkit érdeklő tartalma. Ellenállhatatlan humoros vigjáték keretében kerül a néző elé e komoly kérdés megoldása. PRISCILLA LANE (A Négy nővér címszereplője) üde fiatalosággal elragadóan játssza a MODERN LÁNY szerepét. Másorán kívül a legújabb hangos híradó. Tökéletes játék. Tökéletes hangos felszerelés. Az amerikai Warner Bros egyik legszébb filmje.

Ünnepélyes keretek között tette le az esküt Szamosfalván a kolozsvári központi közigazgatási iktárs 400 NUF gárdistája

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Lélekemelő ünnepség folyt le a Kolozsvár közelében lévő Szamosfalva községben a kolozsvári központi járáshoz tartozó községek NUF gárdája tagjainak eskütétele alkalmából. Az állami elemi iskola udvarán, amelyet izlésesen fel díszítettek, a község szellemi és társadalmi életének vezetői, az iskolai vezetői, továbbá a községi gárdaparancsnokainak részvételével folyt le az ünnepélyes eskütétel, amelynek során a gárdának 400 ünnepi öltözetet viselő tagja tette le a hűség esküt.

Az ünnepség irányítója Ioan Biji tanfelügyelő, a Szamosfalva jegyzőséghez tartozó községek gárdáinak parancsnoka volt. Az ünnepség az Országos zászló felvonásával, valamint a NUF gárdák tagjainak és az Országos Szervezet fogadalmának megújításával kezdődött. Dumitru Rusu lelkész istentiszteletet mutatott be, amelynek során bevette a megjelentektől az esküt. A lelkész nagyhatású beszédet mondott, amelyben az eskü szentségének fontosságát méltatta. Ioan Biji ünnepi beszéde után Ramboiu Nicolae központi járási szolgabíró mondott beszédet, aki méltatta a nemzeti gárdák jelentőségét és azt a céltudatos, nagyfontosságú országépítő munkát, amelyet a Nemzeti Újjászületés Frontja már eddig is megvalósított és még megvalósítani kíván.

szítani kíván. Az ünnepélyes eskütételel megjelentek: Ramboiu Nicolae, a központi járás szolgabírája, a központi járás NUF gárdáinak parancsnoka, Szamosfalva községből: Biji Ioan tanfelügyelő, Prodan Gh. nyugalmazott tanító, Biji Maria asszony, a tanfelügyelő felesége, Rus Elena, Prodan Ecaterina, Gabor Alexandru, Gabor Gligore, Seichi Alexandru és Prodan Stefan tisztviselők, illetve tisztviselő-nők, továbbá Pop Maria, Ieremia asszony és Nistor Florica tanítónők, Rusu Dumitru görög keleti, Caian Gheorghe görögkatolikus pap, Colceriu Ioan jegyző, Dambran Dumitru adófőnök. Kolozsmegyéből: Dr. Bosica Ioan orvos, Florian Mornaila jegyző, Moldovan Vasile iskolaigazgató, Bodea Octavian községi előjárósági titkár, Rogozan Ioan adófőnök, Gheorghe Vasile ellenőr, Moldovan Luca, Muresan Gh., Beldianu Ioan és Boldian Ioan adóhivatali főnökök, Tudorache Nicolae tisztviselő, Dragota Nicolae tanító, Muresan Gavrilă tisztviselő és Budusan Ioan utmester. Dezmér községből: Moraru Vasile. Juriul de Câmpie községből: Abrudan Vasile iskolaigazgató. Kisbács községből: Pop Traian lelkész. Covrig Luca jegyző, Hogos Vasile tanító, valamint a központi járás községeinek összes bírái.

Azólarcos kalandor

IRTA: TH. G. NEADY

(5.)

— Engem? És S. O. S. jeleket ad? Tudatta magával, hogy milyen hajó? — Igen. Nőró a neve — hangzott a felelet. — De tessék várni. — Ismét a szüntelen folyó távirózálag fölé hajolt és betűzte az üzenetet: — „Itt... nem tudom... honnan... Warding tanár. Az éjszaka — nem tudom — hogyan — elraboltak — Csak — itt — ébredtem — fel — kábulatomból. — Egy hajón — Nőró, — a neve — Kraft — főnököt — figyelmeztessék — íróasztalom — egy fiolában — minta — Rádiumoxid — van. Halálosan — veszélyes. — Szabadítsanak — ki. — Nyílt tengeren — vagyok. — Jaj jönnek. —

Ebben a pillanatban a gép elnémult. A kapitány nyomta, huzta, rázta a kopogtatóját, de hiába. Warding professzor nem jelentkezett. A társaság feszült figyelemmel, izgatottan leste, hátha ismét felhangzik a kopogtatás. Persze hiú volt minden reményük.

— Rettenetes. Rémes — dühöngött Kraft. — Már beszélünk szegénnyel és mégsem tudunk rajta segíteni. — Hirtelen elhallgatott, kezébe vette Warding lejegyzett üzenetét és maga elé mormogta: — „Itt, nem tudom honnan Warding tanár. Az éjszaka, nem tudom hogyan, elraboltak. Csak itt ébredtem fel kábulatomból.”

— Kérem. Hívja a városi studiót és küldesse ki azonnal mr. Scott-ot, — utasította a kapitányt, majd folytatta a távirat olvasását: — „... Nőró a neve. Kraft főnököt figyelmeztessék: íróasztalom egy fiola minta Rádiumoxid van. Halálosan veszélyes. Szabadítsanak ki. Nyílt tengeren vagyok... Jaj... Jönnek...”

Kraft végigsimította homlokát és Warding tanár, íróasztalához lépett, hogy a táviratban jelzett fiolát magához vegye. Első tekintetre nem lelte. Kutatni kezdett. Felemelte még a legkisebb papírszeletkéit is. A fiolát azonban nem találta. Mikor bebizonyult, hogy kár minden fáradságot, a morsegép körül álló társaságra nézett, majd megmozdította a halott laboráns ruházatát. Hiába. Rettenetes gyanu ébredt benne. Valaki a jelenlevők közül ellopta az irrató gázt. Csak azt nem tudta, hogy ki.

MÁSODIK FEJEZET.

Komédia az eltűnt fiola körül

Mr. Kraft megállapította tehát, hogy a Rádiumoxidos fiolának nyomvesztett. Alig másfél órával ezelőtt még mint pusztá, megvalósulhatatlan rémkép íncselkedett vele a világ sorsát jelentő gáz gonosz kézbe kerülésének gondolata, most pedig a legvisszavonhatóbb valósággá lett.

A társaság többi tagja még mindig Warding professzorral próbált összeköttetést keresni és Kraft megfigyelhette őket. Sorra vette embereit. A kapitányon igaz buzgalom látszott, amint a géppel dolgozott. Az orvoságos ládikát hozó hadnagy fiatal volt és jóindulatu ember benyomását keltette. Viselkedésén egyáltalán nem lehetett észrevenni, hogy valósággal isteni hatalmi birtokosának érezte magát. A második hajóosztás közepes, butának mondható emberként hatott. Olyan emberként, aki egy percig sem tudja magát visszatartani örömmilylvanításától.

(Folytatása következik.)

— Japán városokat épít Mandzsukóban és Észak-Kínában. Tokióból jelenti a Rádior: A japán birodalom megalapításának 2600. évfordulója alkalmából a tokiói kormány elhatározta, hogy Mandzsukóban és Észak-Kínában egy-egy új várost emel.

TESTEDZÉS

Kerületi és ligabajnoki válogatottak mérkőzése Kolozsvár serlegéért

(KOLOZSVAR.) Az a terv, hogy az alkerületi bajnokságban játszó csapatok vilámtornát rendeznek vasárnap Kolozsvár serlegéért, kúba esett. Ehelyett a labdarugóalkerület vezetősége olyan műsorral gondoskodik vasárnapra, amely minden tekintetben kitűnő sportnak ígérkezik. Az alkerület válogatott csapatát állítja szembe a kerület vezetősége a ligabajnokságban szereplő kolozsvári csapatokból összeállított együttesel. A győztes nyeri Kolozsvár remekművű serlegét. A két csapatot a következőképpen állították össze:

Kerületi válogatott: Maklár (CFR), (Bacsoni UEC) — Szócs (UEC), Szigeti (CFR), (Costea UEC) — Székely I. (KAC) (Brehar CFR), Asztalos (Bcho) (Szilágyi

CFR), Rotaru (CFR) — Gergely (KMSC), Tataru (CFR), Iyész (Corvinus), Nicusan (CFR), Rusu (UEC).

Ligabajnoki válogatott: Bosneac (Victoria), (Boros Universitatea) — Coculban I. (Victoria), (Medrea Universitatea), Jancovici (Universitatea) — Chendrean (Victoria), (Csáklány Universitatea), Szánfay (Victoria), Nistor (Victoria) — Taranu (Universitatea), Felecan II. (Victoria), Marian (Victoria), Coetuban II. (Victoria), Medrea (Universitatea), (Wieser Universitatea), Coracu (Universitatea).

A mérkőzés vasárnap délután fél 3 órakor kezdődik. Előzőleg a Haggubbor-Corvinus mérkőzést játsszák le.

Kolping csapatok asztali tenisz mérkőzése. A Kolozsvár-bélvárosi Kolping Legényegylet asztali teniszcsapata a kaján-tói Kolping Legényegylet együttesével mérte össze erejét. A csapatversenyben a bélvárosi Kolping-fiúk győztek 2:1 arányban. A győztes csapatban Kirsch 5, Bajor 4, Jambor, Feczkó 4 és Kiss Gy. 4 győzelmet aratott. Egyéni versenyben 1 Kilin, 2. Bajor 3. Nagy. Döntő: 3:2.

Ünnepi csarnokból — műjégpálya. Berlimből jelentik: Keletporoszország fővárosa, Königsberg kibővítette 1938-ban épült ünnepi csarnokát, amely a főpályaudvar közelében fekszik. A 10.000 személy befogadására alkalmas fedettcsarnokban műjégpálya nyílt meg, amely műkorcsolyázó versenyekre és jégkorcsolyázók mérkőzéseire igen alkalmas.

Bukóvi az edzője a zágábi Gradjansky csapatának. Zágárból jelentik: A bukaresti Rapid ellen 6:2 arányban győzelmeskedő Gradjansky csapatát Bukóvi a Ferencváros egykor világhírű játékosai edzi. Az ő érdeme, hogy a zágábi csapat a legjobbak közé verekedte magát s máris Közép Európában számottevő erő képviselő.

Téli portyára megy a Hungária. Budapestről jelentik: A Hungária labdarúgócsapata a jövő héten külföldi portyára megy s ennek során Jugoszláviában játszik több mérkőzést, majd Kelet felé veszi útját.

Magyarország asztali tenisz bajnokságai. Budapestről jelentik: A magyar asztali tenisz bajnokságok küzdelmei megkezdődtek. Az előmérkőzések során nagy meglepetést keltett, hogy Soós, aki tavaly megnyerte a román bajnokságot is, ki-kapott Schmádtól 21:12, 9:21 21:15, 21:15 arányban.

Belgrád olimpiai stadiont épít. Belgrádból jelentik: A jugoszláv sportszövetség 100.000 dinár hitelt kért a közmunkaügyi minisztériumtól az olimpiai stadion munkálatainak folytatására. A stadion építését még a tavaly elkezdtek abban a reményben, hogy egyik legközelebbi olimpia rendezési jogát Belgrádnak ítélhik oda.

Negru nélkül tíz gólt kapott volna a bukaresti Rapid Zágárból. Zágárból jelentik: A sajtót még mindig foglalkoztatja a bukaresti Rapid vendégjátéka. A „Politica” című lap megállapítja, hogy a Rapidot kapusának, Negrunak jó szereplése mentette meg a súlyosabb vereségtől. Negru nélkül tíz gólt kapott volna a Rapid a Gradjanskytól.

Reuter jelenti:

(BERLIN.) A statisztikai hivatal kimutatása szerint a németországi munkanélküliek száma mindössze 164 ezer, akik közül csak 18 ezer a valóban munkanélküli, mert a többiek már is segédmunkások.

(BRÜSSZEL.) A belga pártokon tegnap több mint 100 elszabadult aknát észleltek. A hatóságok megrettették az aknák ártalmatlanná tételére az intézkedéseket.

(KÖPPENHÁGA.) Keresztély dán király kihallgatáson fogadta a koppenhágai német követet, akivel félórás megbeszélést folytatott. A kihallgatáson részt vett a trónörökös és a dán külügyminiszter is.

(BERLIN.) Baldur von Schirach ifjúsági vezér szlovákiai körutjáról hazatért a német fővárosba.

(KASSA.) Az olasz magyar kulturális megnyitására Kassára utazott Venci gróf, olasz követ tegnap több tisztelegő követtséget fogadott, akik előtt hangsúlyozta az olasz-magyar barátság jelentőségét.

(JERUZSÁLEM.) A brit karhatalom és az arab felkelők között Nablusnál összecsapás volt, amelynek 16 arab és 2 angol halálát okozta.

(SIDNEY.) Ausztrália miniszterelnöke közölte, hogy a dominium tavaszra nagyobb expedíciós hadsereget indít utnak a francia frontra.

(MADRAS.) Az indiai kongresszus pártintézőbizottságának ülését jövő hét kedjére összehívták. Az ülésen hír szerint végleges döntés történik a párt további magatartása felett.

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államok több nagy városában kommunista ellenes tüntetés volt, amelyet a karhatalom agitatott szét. Rendezésükre iskolák sem kerültek sor.

(MOSZKVA.) (Rádior.) Lajdner tábornok december 12-én elhunyt Moszkvából. Az évi és szövetségi díjakkal felruházott pályaudvaron az orosz véterán helyettes főnök becsúszta egy díszmészad tisztelegése mellett.

(BERN.) (Rádior.) A szövetségi közgyűlés zárda délelőtt a svájci szövetség elnökevé Pillet Golan-t választotta meg.

(LONDON.) (Rádior.) Súlyos baleset történt kedden a Doncaster közelében lévő Hatfield-bányában. A felvonó lezuhant, 60 bányász megsebesült.

Rádió

PÉNTEK, december 15.

Budapesti 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vizállásjelzés. 12:10: Lemezek. 13:10: Déli zene, hírek. 18:17: Orosz lemezek. 19:50: Hírek. 20:15: Jelecsu zongoraművész hangversenye. 20:30: Operazene. 23:45: Hírek, majd hírek magyar nyelven, könnyű zene.

Budapesti 1. 7:45: Torna, hanglemezek. 11: Hírek. 11:20: Félórásadók. 13:10: Zongoraverseny. 13:40: Hírek. 13:55: Gárdonyi zongorakísérettel. 14:30: Zenekar. 15:30: Hírek. 17:10: Előadás. 17:45: Hírek. 18:15: Előadás. 18:45: Cigányzene. 19:30: Félórásadók. 20:15: Hírek. 20:25: Sportközlemények. 20:35: Előadás. 21:10: Hangverseny. 21:40: Hírek. 23:10: Hírek. 23:35: Cigányzene. 24:20: Hanglemezek. 1:05: Hírek.

— Műsoros teatész a marosújvári református iskolában. A református dalárda a marosújvári református iskolában jósikerkült műsoros teadélután rendezett, amelynek műsora a következő volt: Mily szép a dal, Pósa Lajos című verse, Tárca Bertalan zenéjével énekelte a dalárda. Gróf Vass Albert „Igazgyöngyök” című versét szavalta Fehér Ilonka. „A kalap” című bohózatot előadták: Gulácsy Lili, Bartha Sándor, Kosztics Zoltán, Vinter Margit és Lörincz Gyula. „Hacsek és Sajó” tréfákat adtak elő Kónya Albert, Karácsonyi János és Bartha Pál. „Fel a kezekkel” című tréfas jelenetet előadták Gulácsy Pál, Kónya Sándor, Bartha Pál, Mihály Katica, Géber Marika, Szántó Bözsi és Bartha Gyula. Harmath Arthur „Népdalok” című egyvelegét énekelte a dalárda. Teázás közben szép népdalokat énekeltek Bartha Sándor, Bogya Jolánka és Mihály Katica. Az erkölcsös és anyagiilag fényesen sikerült ünnepség megrendezéséért és fáradságos munkájáért Rápolthy Béla iskolaigazgató érdemelt elismerést. A finom és izlases sütemények és a tea készítéséért Barta Sándornét illeti köszönet. Külön meg kell dicsérnünk a szereplők vidám és lelkes gárdáját, akik kellemesen szórakoztatták el a zenekedvelő közönséget.

— Egyre jobban bonyolódik a meggyilkolt brazil végrehajtó halálának rejtélye. Brailából jelentik: Napokkal ezelőtt a Duna vizén úszó holttestre lettek figyelmesek a brazil halászok. Sikerkült bányájukba emelni a holttestet és partra szállítani. Itt megállapították, hogy Petre Ionescu III. kerületi végrehajtó holtteste, aki mint egy héttel ezelőtt nyomtalanul eltűnt. A rendőrség megállapította, hogy Ionescut száll fojtották meg, majd pedig fejszeütésekkel sebesítették meg. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a végrehajtót, aki a kerületi adóhivatal pénztárosa volt, törbcsalták, a nála levő kulcsokat ellopták s a pénztárt ki fosztották. A holttest zsebében kettészakított színházi jegyet találtak, amely november 8. Tanase társulat előadására szült, valaki használta. Kiderült az is, hogy nem a végrehajtó volt az, aki a jeggyel elfoglalta ülőhelyét, hanem egy ismeretlen férfi, aki esetleg a gyilkos lehetett. A rendőrség most a jeggyel a szomszédos ülőhelyeket elfoglalt nézők személyazonosságát próbálja megállapítani, mivel feltevése szerint ezek értékes adatokat tudnának a gyilkos személyazonosságának megállapítására szolgálni.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fentartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként délelőtt 9—fél 2 óra között és délután 4—7 óra között az összes nagyobb bankoknál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésére állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4.5 százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden 1000 lejes kötvény után 200 lej), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva kifizetésre kerülő ötödörésszel s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték hetven százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román polgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Kolozsmegye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes.

A hadbavonultak családtagjai részére rendezett kolozsvári gyűjtés első eredménye

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Kolozsvár város polgármesteri hivatala most tette közzé a katonai szolgálatot teljesítők szegénysorsu hozzátartozói és a nélkülözők számára eddig befolyt pénzről és természetbeni adományokról szóló első kimutatását.

Készpénzben 79.064 lej folyt be. Az összeget a postatakaréknál helyezték letétbe.

Az élelmiszer gyűjtése a következő eredménnyel járt: 700 kg. krumpli, 120 kiló zöldség, 250 drb. káposzta, 80 kg. hagyma, 250 kg. liszt, 60 kg. bab, 14 kg. rizs, 6 kg. metélt tészta, 12 kg. lencse, 250 kg. borsó, 6 kg. griz, 25 kg. kukoricaliszt, másfélkiló kávé, 2 és félkiló dió, 8 kg. cukor, 5 kg. kukorica, 15 üveg huslevés.

Ezenkívül 4 öl fa, husz darab ing, 12 pár hócipő, negyven pár harisnya, 20 méter ruhaanyag, 20 darab kucsmá, 12 darab szappán és 32 méter vászon gyűlt össze.

A hadbavonultak családtagjai és az inségesek között eddig kiosztásra került 125 kg. liszt, 30 kg. bab, 250 kg. burgonya, 250 drb. káposzta, 8 kg. cukor, 8 kg. griz, 2 és félkiló kávé, másfélkiló lencse, 14 kg. rizs, 25 mázsa fa, 5 kg. kukorica és 10 kg. különböző élelmiszer.

A vonatkozó kimutatást dr. Bornemisá Sebastian polgármester és dr. Póp Viótor városi főjegyző írták alá.

Az igazságügyi miniszter rendelete az ügyvédi kamarákhoz

(BUCURESTI.) (Rador.) Istrate Micescu igazságügyminiszter körrendeletet intézett az összes ügyvédi kamarákhoz, amelyekkel közölte, hogy az ügyvédi kamarák megszervezéséről szóló új törvény megalkotásáig ne vizsgálják felül a kamarákból kizárt tagok helyzetét, ne jegyezzenek be új tagokat a kamarákba és a székhelyváltozásokat se jegyezzék be.

— Mennyi anyagot használtak fel a Maginotévonalt építésénél? Párisból jelentik: A Havas távirati ügynökség érdekes adatokkal világítja meg azokat az óriási munkálatokat, amelyek a híres Maginot erődvonalat létrehozták. Ha mindazt a szöges drótot, amit az az utóbbi három hónapban elhelyeztek, egyenes, folytatódó vonalba helyeznénk, annak hosszúsága elérné a 4000 kilométert és szélessége a 4 métert. Ez a távolság megfelelne az Északi Sark és az Egyenlítő között levő távolság felének. Azzal a munkaerővel, amivel a földalatti munkákat elvégezték az utóbbi három hónap alatt, 200 kilométer hosszú, 4—5 méter mély csatornát lehetett volna készíteni. Az erődítményeknél felhasznált beton mennyiségéből egyméter magas és egy méter széles 700 kilométer hosszú falat lehetne építeni, ami megfelel a Páris és Nizza közötti távolságnak. A munkálatok utolsó három hónapja alatt 65.000 tonna szöges drótot helyeztek el, 16 millió négyzetméteren, 4 millió vascövek segítségével. Négy és fél millió köbméter földet ástak ki, 200 ezer köbméter vasbetont készítettek, egymillió kiló vas felhasználásával. Ezek a munkálatok csak az ellenségeskedések megkezdése óta történtek és csak igen csekély hányadát alkotják annak az óriási műnek, amelyet hat éve állandóan építenek.

— Francia kommunista képviselők a vizsgálóbíró előtt. Párisból jelenti a Rador: Florimond-Bonté kommunista képviselő a katonai vizsgálóbíróknak kihallgatása során kijelentette, hogy ő és az időközben eltűnt Ramette képviselő voltak azok, akik a Herriothoz intézett levelet közölték a sajtóval. Ismeretes, hogy a szóbanforgó levél alapján indult eljárás a kommunista képviselők ellen.

Férje gyilkolta meg a lakásán holtan talált fővárosi manikűrösöt

Bukarestből jelentik: Megirtuk, hogy a fővárosi rendőrség megállapította, hogy Elena Goldniffert, a Stintilor ucca 27. szám alatt talált 33 éves manikűrösöt férje meggyilkolta. A vizsgálat első perceiben az volt a feltevés, hogy a nő öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen asszony hulláját ugyanis lakásának pamlagán találták, mellette egy üres üveg volt, melynek tartalmáról megállapították, hogy az kénsav lehetett. A holttest felboncolása alkalmával erőszak nyomait találták a nyakon. Ez arra indította a rendőrséget, hogy tüzetesebben kezdjen nyomozni. Megállapították, hogy Goldniffer Elena különváltan élt férjétől, aki az utóbbi időben kereset nélkül létezett. Az asszony meguntta ezt a tarthatatlan állapotot, külön lakást

bérelt, ahol férje többször felkereste. Megállapították, hogy a férj a gyilkosságot megelőzően az asszony vendége volt. Mikor a nyomozás ehhez a megállapításhoz érkezett, detektívek jelentek meg a nő férje: David Goldniffer 29 éves Bradului ucca 37. szám alatt lakó címestő lakásán. De Goldniffer Dávidnak nyoma veszett. A vizsgálat továbbá kiderítette, hogy az utóbbi időben heves veszekedések voltak a házastársak között és egy alkalommal Goldniffer tanuk előtt azzal fenyegette meg feleségét, hogy megöli, azután öngyilkos lesz. A rendőrség most teljes erővel nyomoz az eltűnt címestő kézrekerítése érdekében. A jelek szerint rövid időn belül a rendőrség elfogja a gyilkos címestőt.

A munkaügyi miniszterhez fordultak a magánalkalmazottak a „szabadkéz” biztosítása érdekében

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak bérmozgalmával kapcsolatban több cég arra az álláspontra helyezkedett, hogy a nemzetközi helyzetre való tekintettel a munkaügyi minisztérium felfüggesztette az alkalmazottaknak azt a jogát, amely szabadkezelt biztosít arra az esetre, ha a munkaügyi vezérfelügyelőségnek folyó bértárgyalások

ezért taktikázáshoz folyamodtak. Különböző okokkal késleltették a tárgyalások menetét és végül kibúvót kerestek az egyezség megkötése elől. Hogy ez a jövőben meg ne történhessék, a Szamostartományi Magántisztviselők szakmai szervezete a mai napon a következő tartalmu táviratot intézte a munkaügyi miniszterhez:

„A kolozsvári magántisztviselők és

munkáltatók között folyó bérmozgalmi tárgyalások folyamán — miután több kereskedelmi szakmában megegyezés jött létre — a munkáltatók között elterjedt annak az állítólagos rendelkezésnek híre, hogy mi nem élhetünk törvényben biztosított szabadkéz jogával, ezért a munkáltatók visszaélve a helyzettel, elzárkóznak a megegyezés elől.

Kérjük tehát Miniszter ur sürgős intézkedését, hogy a munkakonfliktusokról szóló törvény 4 cikkelyében biztosított jogunkkal élhessünk a megegyezés megkötésében, mert nem lehet kitenni a tisztviselőket a munkáltatók önkényének.”

Megszokott a beomlott bucurestli ház építésze és tulajdonosa

(BUCURESTI.) (Rador.) A Călărași-uton beomlott négyemeletes épülfélben lévő ház romjai alól két munkást súlyosan sebesült állapotban emeltek ki. Másik tíz munkás hiányzik, — írja az Evenimentul. A lap tudni véli, hogy Ilescu építész és Constantinescu, a ház tulajdonosa eltűntek. A vizsgálat folyamatban van.

— Letette az esküt a Nemzeti Diákront új parancsnoka. Bucurestiből jelenti a Rador: Dr. N. Ionescu professzor, a Nemzeti Diákront új parancsnoka tegnap délelőtt letette az esküt Andrei professzor nemzetnevelésügyi miniszter jelenlétében.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ARANK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelírt és címmelküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelírt leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelenésre csak délelőtti 10 óráig vesszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi módszerrel és szerekekkel. Csak párolva és nem kiszáritva, 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia mellett készíti a Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (8964)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

100 férfi télikabátzövet minden elfogadható árban, valamint férfiruhamaradékok, kötöttáruk, vásznak, damaszok, fehérneműk. Str. Stroescu 3., udvarban. Urania mozi hátmögött. (3083)

OLCSÓ TŰZIFA PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy öl 980 lej. Ugyanez 1000 kgr. vágva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (8923)

JÓFORGALMU korcsma átadó. Cim a kiadóban. (8925)

Uj sióltöny, hócizma, gyermekfürdőkád eladó. Cal. Regele Ferdinand 43., földszint. (8935)

ZÁLOGCÉDULÁKAT ékszerekre és bármilyen ékszert, briliánsot, gyémántot, magas árban vásárol december 22-ig. Riser ékszerész, C. M. Foch 1. Központi száloda alatt. (3073)

MODERN lakkszíszolt hálószoba, kombinált szekrénnel sürgősen eladó. C. M. Foch 23. apart. 4. (8355)

HÁZI vágásra alkalmas prima zsirser-tések kaphatók Szigethynél, Cal. Traian 76. szám. (8891)

TENGERI moslék a legolcsóbb minőségben kapható naponta frissen főzve a Wertheimer szeszgyárban. (8815)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetnek. Str. Memorandului 4. (8928)

Szép női és gyermekecipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR”-ban
Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban. vásárolhat.

SIRHELY régi temetőben ut mellett eladó. „Kettő” jelírt kiadóban. (8991)

JUTÁNYOSAN eladók: világos háló és konyhaszekrények. Piața Unirii 7. Apartament 4. (8992)

HASZNÁLT gyalupadot jó állapotban megvételre keresek. Halász gyógyszerár. (3109)

AUTÓ 5 üléses Chrysler eladó. Piața Unirii 7. Apartament 4. (8993)

ÓCSKARUHÁKAT, férfi, női télikabátokat veszek, eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (9018)

RÁDIO 4 plusz 1 hálózati eladó. Foto Sport, Str. Baritiu 10. (9056)

RÉSZLETRE vásárolhat minden hitelképes és pontos vevő. Kérem üzletemet felkeresni. Régi árak, készpénzért is. Deák, Cal. Regele Ferdinand 131. (9031)

ELADÓ ócska Dániel kályhák. Strada Baltii 9. (9038)

BALTA beszarabiai szőnyeg 3.50 és 1.50 méretben kifogástalan állapotban. Irásos terítő, díványpárna. Str. Regina Maria 9., földszint. (3111)

NŐI télikabát jókarban eladó. Str. Paris 52. (9043)

ELADÓ sürgősen 130x230-as kétszárnyas üveges ajtó 1000 lejért és egy rádió. Str. Dorului 17. Kerekdomb. (9048)

SI-TALP és 39-es női szipő egészen új olcsón eladó. Str. Gen. Mosoiu 15. (9052)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci olcsón eladó. Str. Regina Maria 24., cimefőstől. (9053)

TEJET, savanyukáposztát, füstölt császárhúst, dióbelet legolcsóbban „Dietica”-ban szerezheti be. Cal. Marcehal Foch 55. (9055)

ORVOSKISASSZONY

Tegnap este is telt ház lelkesedett az Orvoskisasszony előadásán. Nem csoda ha a remek darab s a kitűnő együttes játéka egyre szélesebb köröket mozgat meg. Mindenki látni akarja az Orvoskisasszonyt, amely a színház egyik legszebb teljesítménye. A rendezés és a kiállítás pedig általános szöbeszéd tárgya. Kitűnő orvosprofesz

szorok nézik esténként az Orvoskisasszony előadását és megállapítják, hogy a klinikai élet, a műtőszoba-jeleneteket beleértve a legszigorúbb előírásoknak mindenben megfelelően folyik le. Vasárnapig mindennap s vasárnap hatkor és kilenckor kerül színre még az Orvoskisasszony.

A színház ezévi legnagyobb eseménye lesz

A Sasfiók

Az Orvoskisasszony sorozatos előadásai alatt befejeződtek a Sasfiók előkészületei. Nem titok, hogy a színház a Sasfiók előadását csucsteljesítménynek szánja. Amit rendezői tudásban, színészi alakításban, kiállításban, technikai felkészültségben színházunk adni tud, azt mind belezsufolta a Sasfiók előkészítő munkájába.

Az előadást Kádár Imre rendezi, de a színház valamennyi rendezője, scenikusa, az összes ügyelő, a karmester, a világosítók és szabók segédkeznek ezuttal az igazgató-főrendező bonyolult munkájában. A címszereplő Fényes Aliceről köztudomású, hogy három éve készül már a reichstadti herceg gyönyörű szerepére. A többi főszereplők is vállatve küzdenek a nagy mű mennél művészebb előadása érdekében. A próbák már kibontakoztak az előadás körvonalai: a Sasfiók minden jel szerint méltó tolmácsolásban kerül majd a közönség elé.

KIRAKATOT és gyümölcszsekrénykéket keresek megvételre. „Dietica”, Cal. Marcehal Foch 55. (9054)

ELADÓ patefon, nagy szőnyeg, télikabátok, sport gyermekkosci. Str. Avram Iancu 22., vaskapu. (9059)

VILLANYMOTORT, jókarban levőt, üzemekepest, 2 lóerőt megvételre keres Magyar Színház. (3112)

VENDEGLŐI berendezések, asztalok, székek, szőnyegek, jégsekrény, abroszok, üvegnekű, konyhaedények, stb. eladók. Str. Masaryk 39. (3115)

BIZTOS PÉNZMEGTAKARITÁS

Ha szövet, vászon, damaszt, dftin, de-jalín és más textil áru szükségletét nálam szerzi be. Cal. Reg. Ferdinand 75., udvarban. Apart. 2. (9071)

BEVEZETETT élelmiszerüzlet áruval, berendezéssel eladó. Szíves megkeresést „Élelmiszer” jelírt kiadóba kérek. (9065)

ELADÓ egy használt diófa ebédlő. Str. Rudeanu 22., em. (9069)

MENYASSZONYOK figyelmébe. Három vég finom vászon eladó. Cim a kiadóban. (9071)

INGATLAN

CSALÁDI ház eladó Someseni országúton, a szobor mellett. Erd.: Jakab Jenőnél, Földút-ut sarkán. (8967)

ELADÓ házastelek és egy üres házhely. Colonia Someseni, Str. Oltului. Hajdu ur. (8939)

VESZEK sürgősen házhelyet vagy ker-tet Békásban, Str. Regalá végén, Fántá-nelei, Szamosfalvi fürdő, 50.000 lejig. — Ajánlatok „Vevő” jelírt kiadóban. (9046)

STRADA Ruguluiiban 4 szoba, konyhás ház 270 ezer lejért eladó. Cal. Motilor 4., Fényképezés. (9068)

ELADÓ vasut környékén 2 szoba, konyha és 3 szoba konyha, veranda, kerttel. 230.000 lej és 300.000 lej. Belvárosban 3000 lej havi jövedelemmel 300.000 lej. Ugyancsak belvárosban 1 szoba, konyha 135.000 lej. Megbízva Gabányi, Str. Vrabiiur 19., em. delutan. (9060)

ELADÓ uj 3 lakrészes ház Piața Uniriihoz közel 20 méteres fronttal, 110 m. mélységű beültetett kerttel és egy egyholdas házastelek, mely szanatóriumnak alkalmas. Kizárólagos megbízott: Dr. Jónás, Str. Iuliu Maniu 10. (9037)

SÜRGŐSEN eladó családi okok miatt kisebb házastelek. Str. Plugariilor 5. Nagy-on jutányos áron, kevés konverziós adóság átvehető. Cim a kiadóban. (8711)

ÁLLÁST KERES

GYAKORLATLAL rendelkező kereskedősegéd textil szakmában állást keres. Cim a kiadóban. (V T 3090)

LAKÁST és kosztot adnék nyugdíjas urnak vagy gyermekgondozást vállalnék. Iris-telep. Str. Codrul Dregusan 34. (8997)

ÓRAKÖNYVELEST levelezést vállalom Feldinger, Str. Poetas 30. (9040)

VOLT önálló fűszerkereskedő bármilyen állást keres, inkasszót, vagy kézbesítést is vállal. Cim a kiadóban. (9070)

EGY érettségizett, románul perfektül beszélő fiatalember elfoglalna bármilyen megfelelő állást, megfelelő garanciával. Cim a kiadóban. (8944)

ÁLLÁST KAPNAT

KERESEK lehetőleg négy középiskolát végzett fiut kelmefestő tanulónak Czink, Str. Gen. Poetas 5. (8269)

ÜGYESKEZŐ erős egyedülálló asszonyt keresek mosáshoz 500 lej fix fizetéssel és teljes ellátással Diana fürdő, öz. Jeneyné (8996)

KIFUTÓFIUT azonnálra felveszünk. Libraria Carpații P. Unirii 29. (8940)

HÖLGYFODRÁSZT, vizondolálót keresek azonnali belépéssel. Cimet: „Mester könyvvel előnybe” jelírt kiadóba kérek. (8952)

VIZSGÁZOTT pakura fűtőt keresünk. Heinrich szappangyár. (3708)

TISZTVISELŐNÖT, ki románul, vagy németül gyorsir, alkalmaz kereskedelmi vállalat. Kézírtott ajánlatokat „Azonnali II.” jelírt kiadóba. (9030)

FELVESZÜNK azonnálra egy álvány-asztalt, aki önállóan finom székeken már dolgozott. Cim: Kun, Str. Avram Iancu 36. (9039)

CIPÉSZSEGÉD felvétetik azonnálra. Mózes, Str. Suluțiu 2. (9044)

FIATAL intelligens kislányt felvesz Parfumeria, Str. Regina Maria 28. (9045)

SZENTÜZELESHÉZ értő kazánfűtőt felveszünk. Str. Cernăuți 36. Ugyanotti szénszállak kapható. (9051)

HÖLGYFODRÁSZSEGÉD felvétetik. Cim a kiadóban. (9057)

JÓLFŐZŐ szolid mindenest keresek 2 személy kiszolgálására. Mikos mérnök Str. Wilson 3. (9058)

KISZOLGÁLO kisasszony cukrászdába felvétetik. P. Stefan cel Mare 2. (9062)

KIFUTÓFIUT felvesz a Lengyel szanatórium. (3114)

FÉMCSISZOLÓK munkakönyvvel felvétetnek. „Metalco” Str. Cernăuți 36. (9064)

KÜLÖNFÉLÉK

KÉPVISELETEKHEZ finanszírozó társat keresek. Biztos jövedelmező tőkebe-fektetés. Cim a kiadóban. (8941)

IZLETES házikoszt abona, ebéd, vacsora 700 lej, menü 3 fogás 18 lej. Str. Kogălniceanu 8., földszint a. 7. (2987)

TŰZIFA elsőrendű, olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (8848)

TALÁLMAINYI szabadalmakat keresek Amerika részére. Jelírt: „Komoly” kiadó hivatalba. (8988)

ERNYŐVÁZAKAT, rozsdamenteseket, vesszünk. Ernyőüzem, Cal. Reg. Ferdinand 3. udvarban. (9032)

KÜLFÖLDROL hazatérve női divatszalonomat megnyitottam. Papirmodellek megtekinthetők kötelezettség nélkül. Str. Gh. Dima (Minoritiilor) 2., udvarban, emelet. (9004)

FEHÉRNEMÜ varrást és javítást legolcsóbban vállalom. Cal. Regele Ferdinand 131., apart. 1. (9035)

KARÁCSONYRA ridikülök, tárcák, bórondók legolcsóbban Farmatinal, Str. Matei kapható. Montirozást és javításokat vállalom. (9061)

KIADÓ LAKÁS

NAPOS, száraz kettő szoba, konyha, speisz ezerötszázért kiadó Str. Oăsanu 19. (9026)

URES szoba, kerttel, pincével havi 325 lejért kiadó. Str. Donat 90. (8932)

MŰHELY helyiség 24 m. 6 m-re cementes és 2 6 m-es mellékheységgel, ami irodának használható, a város szívében sürgősen kiadó. Értekezni: Te. efo-non: 24-90. (9038)

KIADÓ azonnálra egy különbejáratu 12 nm. világos, száraz meleg szoba havi 400 lejért vízdíjjal együtt. Str. Episcopul Nicolae Popea 15. (9041)

ELEGÁNSAN butorozott szoba 2 személy részére teljes ellátással január 1-ére kiadó. Str. Bravilor 4. Grigorescu negyed. (9047)

Kiadó lakás!

Azonnálra. Str. I. Maniu 4. sz. a II. em., 2 szoba, konyha, teljes komfort. Értekezni lehet a

Rom. Kat. É. ÜNÖZŐ-TOC
gazdasági hivatalában

Piața Unirei 14.
delelőtti 8-12-ig.

BELVÁROSI kertes házban, napsütéses félemeleti 2 szoba, speisz, rogtón, február-tól 3 szoba, konyha, speisz kiadó. Str. Dragalina 19. (3113)

EGY és két butorozott szoba, fürdőszobával azonnali kiadó hosszabb, rövidebb időre központban. Lakótársnót keresek. Str. Ady 4. (9063)

KÜLÖNBÉJÁRATU butorozott szoba azonnálra kiadó. Str. Stroescu 3., Vas. (9067)

UCCAI kétszoba, konyhás lakás azonnálra kiadó. C. M. Foch 103. (3116)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök fél 9: Orvoskisasszony. (Negyedszer.)

Péntek fél 9: Sasfiók. (Rostand halhatatlan drámája Ábrányi Emil fordításában. Rendező: Kádár Imre. Fősz.: A sasfiók: Fényes Alice, Flambeau: Borovszky Oszkár, Metternich: Kovács György, Ferenc császár: Tóth Elek, Marmont: Nagy István a többi szerepekben a társulat összes vezető tagjaival. Uj betanulásban, uj kiállításban. Premier bérlet 17. szám.)

Szombat d. u. 4: Píros bugyellárís (Ifjúsági előadás, kizárólag az iskolák részére. A pénztár nem ad el jegyet.)

Szombat 9: Sasfiók. (Rendes bérlet 17. Irodalmi bérlet 11. szám.)

Vasárnap d. u. 3: Píros bugyellárís (Stefanidesz Ili vendégfelléptével, olcsó helyárakkal.)

Delután 6: Feleség (Hetedszer.)

Este 9: Sasfiók (Harmadszor.)

Hétfő fél 9: Sasfiók (Negyedszer.)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Rendkívüli premier: Ország asszony nélkül. Fősz.: Kristen Heiberg, Viktor Staal. Műsor előtt uj Paramount világhíradó a legújabb eseményekkel.

ROYAL MOZGÓ: Peltava. (Nagy Katalin cárnő.) Az orosz világbirodalom megalkotójának története Tolstói regénye nyomán. Nagy Péter cár az egész világ ellen. Fősz.: Simonov és N. Cercasov.

SELECT MOZGÓ: Modern leányok. Fősz.: Priscilla Lane. Műsoron kívül a legújabb hangos híradó.

URANIA MOZGÓ: A Fekete Sas. Izgalmas kalandorfilm. Fősz.: Bob Livingston és William Farnum.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9. Két sláger egy helyén: I. Egy párisi melódia. Az évad legnagyobb revüfilmje. Tanc, zene, ének és pazar rendezés. Fősz.: Rudy Vallee, Rosemary Lane. II. A fekete arany. Társadalmi dráma. Fősz.: Gusztav Fröhlich, Brigitte Horney és Fritz Kampers. III. Híradó. Kív. műsorunk: Hétfőtől: I. Ifjúság bolondság. II. Madame Bovary. Fősz.: Pola Negri.

Hirek

NAPTÁR. 1939. December 15, Péntek.
Róm. kat.: Valérián. Prot.: Johanna.
Ort.: Elefterie. Izr.: 4 Tebeth. (Khanuka.)

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

KIPRÓBÁLTA

A dánok sok grogot isznak. Egy bár-tulajdonos fogadni akart egyik vendégével, hogy az nem tud tizenkét grogot meginni.

A vendég habozott, mert nem akart mindjárt belemenni a fogadásba s elment. Kis idő múlva vörös arccal tért vissza és kijelentette, hogy tartja a fogadást.

— Hol járt? — kérdezte a gazda.

— Odaát voltam a szemközti bárban, kipróbáltam, hogy meg tudok-e inni egyfolytában tizenkét grogot...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó év december 9-étől, szombaton reggeltől december 16-ig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut; Sotropa Emil Stefan cel Mare tér.

— A kolozsvári Vörös Kereszt Egyesület felhívása. A kolozsvári Vörös kereszt Egyesület a karácsonyi szent ünnepek alkalmával a katonai kórházban ápoló, valamint a zónában lévő katonák részére is meleg ruhaneműt, sálát, harisnyát, mellényt, érmelegítőt, zsebkendőt, valamint élelmiszereket, kétszersültet, csokoládét, cigarettát és dohányt oszt szét. A Vörös kereszt Egyesület vezetősége ehhez a mozgalmához kéri a nagyközönség támogatását, hogy minél nagyobb számban tudjon szeretetadományt szétosztani azok között, akik a haza védelmében kötelességüket teljesítik és akiknek részére a szeretet ünnepén lelki örömet akar szerezni a Vöröskereszt Egyesület. Az Egyesület vezetősége reméli, hogy felhívása meleg visszhangra talál a közönség körében és mindenki tehetőségéhez mérten vesz részt az adakozásban. Az adományokat a Vöröskereszt Egyesület Kolozsvári fiókjához, Memorandum-úccsa 21. szám alá, december 18-ig kell eljuttatni.

— Halálozás. Bartha János lakatosmester, ortopéd-műszerész 69 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Temetése pénteken délután lesz a temető nagykápolnájából. Minden külön értesítés helyett.

— Karácsonyi bazár a Ferencrendieknél. Szent Ferenc Harmadik rendjének eucharisztikus szaksztyála, a Szent Erzsébet Szövetség december 17—20. napjain a ferencrendi kolostor nagytermében jótékony célú karácsonyi bazárt rendez. December 17-én, vasárnap este fél 8 órai kezdettel bazár-ünnepély lesz nívós műsorral. Szerepelnek énekszámokkal Fejér Magda és Pap Zoltán, zongorán kíséri Mihályffy Idén. „Csavargótánc”, előadják Bartunek Titi növendékei: Szilágyi Erzsébet és Korobián Berta. Dr. Napholz Pál S. J. monostori plebános ünnepi beszéddel, S. Kouba Paula és Útő Mária hegedű-zongora szonátával. Szaval Bessenyei Béla. Vajda Ila tanítványai: Bacsenszky Éva és Ildikó előadják a „Baba-tánc” és „Magyar tánc”. Gajzágó Nusi zongorakísérettel. Ének- és szavalókórus, előadják a ferencrendi testvérek. Telekiné Ferenczy László Marcella gyermekjelenetét előadják Fodor Erzsébet, Lukács Éva, Fodor Margit, Gergely Kati, Cseh Ildikó, Plátsintár Sári, Kövendi Zsuzska, Muth Aranka, Kónyi Jóska, Steiner Őcsi, Szaniszló Lajoska, Asztalos György és Szabó Álmós. Szünet alatt a büfé áll rendelkezésre. Mindenkit szeretettel elvár a rendezőség.

Finn nők a honvédelem szolgálatában

A finn nők hazájuk veszélyeztetése idején épügy megtesznek minden tőlük telhetőt, mint a férfiak. Hatalmas női tömegek szerveződtek a „Lotta-mozgalom” keretei közé. Ezek szolgálattal sem fizetést, sem más szolgáltatást nem kapnak. Az állam ugyan fegyvert és egyenruhát ad nekik, de minden másról maguknak kell gondoskodniok. Helsinkitől 30 kilométernyire egy festői fenyves erdő mélyén, korszerűen berendezett telepen képezik katonákká a Lottákat. Fanny Luukkonen, az egykori tanítónő, most „generális” vezetésével itt tanulják meg a szürkeegyenruhás, fehérkötényes Lották a tábori konyhaszolgálat minden csínja-bínját, az egyenruhakészítést, a táviró- és telefonszolgálat ellátását, meg a légvédelmi terepyakorlatokat. Minden esztendőben a köztársasági elnök palotája előtt díszfelvonulást tartanak, két évenként pedig helsinkii

székházukban országos kongresszusra gyűlnek össze.

A Lotta-egyenruha minden társadalmi különbséget kiegyenlít és minden ajtót megnyit.

A mozgalmnak tagja lehet minden 17—70 éves nő, de különbséget kell tennünk működő és pártoló tagok között. A működő tagok: a tábori Lották, mozgósítás idején táborukat elhagyják és odavonulnak szolgálatra, ahová a központi vezetőség rendeli őket. Most az ő feladatuk volt Helsinkii kiürítése, ők helyezték biztonságba a gyermekeket és öregeket.

A pártoló Lották csak lakhelyükön végzik kötelességüket és főleg anyagiakkal áldoznak. Hogy a nemzetvédelmi kölcsönt oly gyorsan lejegyezzék és hogy Finnország egyetlen asszonya sem hord ma arany karikagyűrűt, az első sorban az ő érdemük.

KARÁCSONYRA JÓT ÉS PRAKTIKUSAT A KALAPKIRÁLYNÁL

PIATA UNIRII 5. SZÁM

Nagy választék nyakkendő-
ujdonságokban!

— DECEMBER 18-ÁN LÉP ÉLETBE AZ ÚJ MENETREND. Bukarestből jelenti a Rador: A nemzetközi eseményekre tekintettel a CFR vezérigazgatósága úgy határozott, hogy az új vasuti menetrend december 18-án lépjen érvénybe. Az Orient-Express csak a magyar határig fog közlekedni, a Bucuresti-Brasov Rapid csak bizonyos napokon fog járni és a Bucuresti-Cernăuți Rapid vonatok járatát Orășeniig meghosszabbítják.

— Sulyosan terhelő vallomást tett az apa a gyilkossággal vádolt fia ellen. Bukarestből jelenti a Rador: Az ilfovi büntetőtábla tegnap folytatta a Zablow schi uccában történt gyilkosság ügyében a tárgyalást. Mint ismeretes: itt Radu Ionescu és Mihail Nedelcovici vádlottak meggyilkolták és kirabolták Ana Vizitiut. Tegnap hallgatták ki tanuként Nedelcovici apját, aki a bírak és a teremben jelenlévő közönség óriási meglepetésére, sulyosan terhelő vallomást tett fia ellen. A tárgyalást 1940 január 8-án folytatják.

BUNDÁK ♦ SZŐRMÉK

gallérok átalakítása a legutányosabbban, legújabb modellek szerint

dus választékban BIXENSPANNER SZŐRMESZALON, Reg. Ferdinand 3. udvarban.

— December 17-én Cernăuțiiban tartományi népgyűlést tart a NUF. Bukarestből jelenti a Rador: A Nemzeti Újjászülés Frontja december 17-én, vasárnap Cernăuțiiban tartja meg nagy szabású tartományi népgyűlést, amelyen a NUF vezetőin kívül résztvesz a kormány több tagja is.

— NEM REKVIRÁLNAK SERTÉSEKET A HADSEREG RÉSZÉRE. A kolozsvári rendőrkvesztura MONT osztálya a nemzetvédelmi minisztérium 34612—1939. számú rendeletének megfelelően Erdély lakosságának tudomására hozza, hogy a hadsereg nem fog sertéseket rekvirálni. A hadsereg elmezésére szükséges húst a piaci áraknak megfelelően készpénzzel fogják megvenni. Közbenjárás történt a belügyminisztériumnál, hogy adjon ki rendeletet alárendelt közegeinek, akadályozzák meg a közvetítőket a lakosság félrevezetésében, kik ilyen módon kísérlik meg arra bírni a lakosságot, hogy a tényleges áron alul adják el a sertéseket és tiltsák be a közvetítőket az ilyen eszközökkel való beszerzési tevékenységét. A vonatkozó hirtetményt dr. Horvat Iosif rendőrkvesztos irta alá.

— A Magyar Népegészségügyi Szemle decemberi száma a következő tartalommal jelent meg: Dr. Benedek Elek: Nagyobb csecsemők és kisdetek táplálkozásának elkészítése. Dr. Balogh András: A számárhurut. Dr. Jobst Pál: Mit kell tudni a kankó „sulfonamid” kezeléséről? Jó tudni... Dr. Csapodiné Mocsy Márta: Miért görnyed a gyermek könyvei fölött? Dr. Feleki Sándor: Vasárnapi Iskola: Pár jó tanács versebe szedve... Románia tejtermelése. Fiatalok anyja. Az ágybanfekvés. Jubilál a tejesüveg. Anyának. Anglia tejellátása a háborúban. Gyomorégés. Teaborogatás égésekre. Változik-e a főzéssel tápszerünk vitamintartalma? Név- és tárgymutató az 1939. évre. A lap megjelenik minden hónap 15-én. Előfizetési ára évi 120 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalnál: Tg. Mures, Str. Sft. Gheorghe 20.

— Agyonlőtte magát egy magyar képviselő fia. Budapestről jelenti a Dunaposta: Jursek Béla országgyűlési képviselő hasonnevű 22 esztendőes fia tegnap szülei lakásán ismeretlen okból agyonlőtte magát. A fiatalember nem hagyott hátra bucsulevelet.

Rolettavászon elsötétítésre

előírt színben minden szélességben kapható

TAPITEX S. A. Cluj,
Cal. Reg. Ferdinand 9. Telefon: 37-03

— Magyarországon betiltották több szekta működését. Budapestről jelenti a Dunaposta: A magyar belügyminiszter rendeletileg több szekta működését betiltotta. Ezek közé tartoznak a nazarénusok, az adventisták, szombatosok, Jehova Isten tanúi, vagyis a millenisták, Isten igazi hivei, óskeresztények, a pünkösdi testvérek stb. A betiltás azonnali hatállyal lépett érvénybe.

— Tanácsadó bizottságot létesítenek a francia zárlatminisztérium melé. Párisból jelenti a Rador: A hivatalos lap rendeletet közöl a blokád-minisztérium mellett felállítandó tanácsadó bizottság létesítésére. A bizottság hivatva lesz gazdasági és pénzügyi szempontból tanulmányozni a Németország ellátásának megakadályozását célzó intézkedéseket.

— Felhívás a falerakatok és szállítóvállalatok tulajdonosaihoz. Bukarestből jelenti a Rador: A beszerzések kormánybiztossága felhívja a falerakatok és a szállító vállalatok figyelmét, hogy használják ki a kedvező időjárást, a jelenleg érvényben levő leszállított vasuti tarifát és gyorsítsák meg a főváros fával való ellátásának menetét. Ennek érdekében a CFR vezérigazgatósága is rendelkezéseket léptetett életbe és a szükséges vagonokat a kereskedők rendelkezésére bocsátja.

A játékháru osztályunkat megszűntetjük!

Babakészletünket félárban kiárúsítjuk

CIOFLEC

PAPIRKERESKEDES CLUJ, PIATA UNIRII NO. 8.

— Miért kísérelt meg öngyilkosságot a dési varróleány? Tudósítónk jelenti: Filip Livia 17 éves dési varróleány, aki Ecaterina Teodoru uccában lakik, a napokban marólugot ivott. Szülei sulyos állapotban szállították be a dési kórházba. Az orvosok gyomormosást alkalmaztak s gondos ápolás folytán sikerült megmenteni az életnek. A fiatal leány nem árulta el, hogy miért akart megválni az élettől.

— Miért hagyta el felesége a kolozsi kőművesmestert? Deák Zsigmond kőművesmestert nagy meglepetés és csalódás érte. Pár nappal ezelőtt, amikor este a munkájából hazatért, lakását kifosztva találta. Felesége, akivel 8 és fél évig együtt élt, összeszedte a lakás butorait, a ruhaneműket és 5 ezer lej készpénzt is magával vevé, elköltözött Marosujvárra. A férjet érzékenyen érintette az eset, most megindította az eljárást az asszony ellen.

— Udvarlás revolverrel. Gyulafehérvárról jelenti: Sasu Ioan Gyulafehérvári lakos nemrégiben töltötte ki egy és fél éves börtönbüntetését, amelyet erőszakosság miatt mért reá a törvényszék. Néhány hónappal szabadlábára helyezése után a napokban merényletet kísérelt meg Voinea Maria Daia községbeli leány ellen, akit azzal fenyegetett meg, hogy lelövi, ha ellenáll, majd pedig a revolver agyával úgy homlokra sujtotta a leányt, hogy az eszméletét veszítette. A leányt le-tartóztatták.

Finnország érdekében beavatkozást sürget az USA

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Az amerikai sajtó alig tapasztalt hevesseggel sürgeti a kormányt, hogy mindent kövessen el a Finnország melletti sikeres beavatkozás érdekében. A lapok a 10 millió dolláros már megszavazott hitelnek az ötszörösére való felemelését követelik.

A KREML „TÖRTÉNELMI JELENTŐSÉGŰ” ÜLÉSE

(MOSZKVA.) (Tass.) A Szovjet vezető sajtóorganumai a legfelsőbb tanácsnak tegnapelőtt este a Kremlben megtartott ülését történelmi jelentőségűnek fémjelzik. A Pravda azt írja, hogy

közvetlen a visszautasító válasz megszövegezése után, amelyet Molotov népbiztos azonnal továbbított, a vörös hadsereg marsallja, Vorosizilov előterjesztést tett a Finnország elleni hadműveletek iramának fokozására, amit a tanács egyhangulag el is határozott. Ezzel igazolta — a lap szerint — azt, hogy a Szovjet szilárdan kitarthat elhatározása mellett, amelyről semmilyen eszközzel sem térített el magát.

KINGSLEY WOOD BESZÁMOLÓJA

(LONDON.) (Reuter.) Sir Kingsley Wood, a brit légügyi minisztérium vezetője tegnap az alsóházban ismertette a brit kormány azon intézkedéseit, amelyeket a légügyek fejlesztése érdekében tett, majd többek között a következőket mondotta:

— Másfél hónap alatt a brit légihaderők 57-szer támadtak meg német tengeralattjárókat és ezek közül 18 esetben sikerrel. A repülőek ezalatt az idő alatt összesen 1 millió mérföldet tettek meg és 700 kereskedelmi gőzösnek szolgáltak biztos kísérettel.

A továbbiak során Kingsley Wood közölte, hogy rövid időn belül ausztráliai repülőgépek is jönnek Európába igazolásul annak, hogy a dominiumok teljes mértékben támogatják a British Empiret hadi célkitűzéseinek elérése érdekében.

Végül bejelentette, hogy a brit légiipari termelés az utolsó időkben 100 százalékkal emelkedett, ami biztos alapot nyújt arra a reményre, hogy a világbírodalom győzelemmel kerül ki ebből a rákényszerített küzdelemből és szálíthat emellett Finnországnak is. (Óriási taps.)

ANGOL REPÜLŐK HELGOLAND FELETT

(LONDON.) (Rador.) Az angol légügyi minisztérium jelentése szerint angol repülőraj kedden éjjel repülést végzett Helgoland szigete felett a német víziparapilóták támaszpontjának környékén. A repülőgépeknek az volt a feladatuk, hogy ellenőrizték azoknak a német repülőgépeknek tevékenységét, amelyek Helgolandból kiindulva különböző partvidékeken robbanó aknákat helyeznek el. Annak ellenére, hogy a német léghárfító útegek heves tüzeléssel fogadták az angol gépeket, ezeknek sikerült feladatukat teljes mértékben végrehajtaniuk.

SVÁJC NEM ALKALMAZ MEGTORLÁSOKAT

(GENF.) (Reuter.) A Journal de Genève feltűnést keltő cikket írt, amelyben hangsúlyozza, hogy Svájc biztosította magának teljes függetlenségét, miért is nem hajlandó semminemű megtorló eljárásra, még akkor sem, ha népszövetségi határozat a tagállamokat erre fel is szólítaná.

A FRANCIA PÉNZÜGYMINISZTER BESZÉDE

(PÁRIS.) (Rador.) A képviselőház tegnapi ülésén megkezdtek a költségvetés általános vitáját. Reynaud pénzügyminiszter beszámolót tartott a pénzügyi és gazdasági helyzet kedvező eredményeiről, majd a következőket mondotta:

— Minden okunk meg van arra, hogy higgyük, miszerint a demokráta hatalmak nem kényszerülnek a hosszú háborúban olyan súlyos áldozatokat igényelni nemzetüktől, mint amilyen áldozatokat a német nép kénytelen hozni. Lehet, hogy Hitler abban reménykedik, hogy Franciaországban zavargások lesznek. Teljesen tőlünk függ, hogy Hitlernek ez a számítása csalódást hoz-e részére, vagy beigazolást nyer? Most nem úgy fogunk eljárni, mint az 1914. évben. Az akarat háborúját folytatjuk le és saját akaratunktól függ, hogy többet termeljünk

és kevesebbet fogyasszunk s ezzel fokozzuk nemzetgazdasági érdekeinket. A kormány küzd a devizák árának emelkedése ellen és minden rendelkezésére áll eszközzel támogatja a külkereskedelmet. Fokoznunk kell a kivittelt, ha azt nem akarjuk, hogy a devizák hiánya miatt veszítsük el a háborút. Ezzel szemben külföldön csak azt vásároljuk, amire mulhatatlanul szükségünk van a fegyverkezés és a hadsereg ellátása szempontjából.

A pénzügyminiszter végül hangsúlyozta az angol és francia pénzügyi együttműködés jelentőségét és a következőképpen fejezte be nagyhatású beszédét:

— Győzni fogunk! De hogy legyőzzük az ellenséget, ahhoz elsősorban az szükséges, hogy saját magunkat győzzük le!

Reynaud miniszter beszéde után a képviselőház megkezdte a költségvetés vitáját.

Élet-halálharc német zseb-cirkáló és angol hadihajók között

(MONTEVIDEO.) (Rador.) December 13-án reggel 6 órakor az Ajax, Exeter és az Achille nevű angol cirkálók megütköztek a Von Scher nevű német zseb-cirkálóval. A három angol üldöző hajó és a német zseb-cirkáló között heves tengeri ütközet fejlődött ki. A Scher, amely 275 milliméteres ágyúkkal rendelkezik, elszántan felvette a küzdelmet a három angol hajóval, amelyek közül az Exetert találat érte és ennek következtében kénytelen volt az üldözést abba hagyni és a harcból kivonni magát. A másik két angol hajó folytatta a rendkívüli gyorsasággal haladó német zseb-cirkáló üldözését, amely Montevideo felé menekült. A Scher is több találat érte, ennek ellenére nem süllyedt el, hanem sérülten behajózott a montevidoei kikötőbe, amelynek bejárata előtt egy kilométernyire lehorgonyozott. A hajó fedélzetén 38 halott és sebesült van, akiket a La Veleiro nevű uruguayi hajó vett át fedélzetére és partra szállította őket. Rövid idő múlva a két üldöző angol hajó is megjelent a montevidoei vizeken és lehorgonyoztak a Scher zseb-cirkáló közelében. Miután a német hajónak az a szándéka, hogy Rio de Plata kikötőjébe menjen, a hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket, nehogy a német hajó megsértse Uruguay semlegességét. Ennek biztosítására egy cirkálót és egy kisebb ágyúnaszádót rendeltek ki a Scher zseb-cirkáló közelébe. A tengeri ütközetről hivatalos jelentést adott ki az angol admirális is.

„MOST MÁR CSAK A FEGYVEREK BESZÉLHETNEK”

(BERLIN.) (Rador.) A Berliner Börsenzeitung foglalkozik azokkal a külföldi sajtóhírekkel, amelyek szerint Németország új békemozgalmat kezdeményezett. Egyik amerikai távirati iroda jelentése szerint „jól értesült” angol körökben az „új események következtében” várták ezt a német békemozgalmat. Kétségtelen — írja a német lap — hogy Németország akkor tenné a legnagyobb szolgálatot Angliának, ha ezt az új békemozgalmat megindítaná és Angliát mentesítené ezzel a lépésével jelenlegi súlyos helyzetétől. De a német előzékenységnak is van határa, különösen olyanokkal szemben, akiknek a részéről csak erőszakos és romboló törekvéseket tapasztalt. A londoni urak csak időt vesztenek, ha az új német békemozgalomra várnak. Az utolsó szót Németország már sokkal korábban kimondotta, most már csak a fegyverek beszélhetnek — fejezi be beszédét a Börsenzeitung.

HOOVER FELHÍVÁSA

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Hoover elnök volt köztársasági elnök táviratban szólította fel az Egyesült Államok szövetséges országainak kormányzóit, hogy támogassák a finnek javára irányuló akciót.

TITKOS ÜLÉS AZ ALSÓ-HÁZBAN

(LONDON.) (Rador.) A hadműveletek kezdete óta az alsóház első titkos ülését tartja az ellenzék kifejezett óhajára. A tanácskozást a szállítási és beszerzésügyi minisztérium működésének fogják szentelni. Külön rendelet útján büntetést helyeztek kilátásba azon képviselők számára, akik indiszkrétitást követnek el. Tilos az ülésről beszámolni vagy cikket közölni. Az ellenzék részéről Attlee őrnagy és Greenwood munkáspártiak, Lloyd George, sir Archibald Sinclair és Horrabbin a szabadelvűek képviselőitében fognak beszélni. A kormány nevében sir Kingsley Wood és Chamberlain miniszterelnök fognak válaszolni.

ÚJ ANGOL FEHÉR KÖNYV

(LONDON.) (Rador.) Halifax lord külügyminiszter a hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy közelebről megjelenik az angol „Fehér könyv”, amely részletesen fogja tartalmazni az angol-orosz tárgyalások anyagát és ismerteti azokat az okokat, amelyek miatt Németországgal a háború kitört.

ROKONSZENVI Tüntetés FINNORSZÁG MELLETT

(LIEGE.) (Rador.) Több, mint 2500 egyetemi hallgató szerdán délután rokonszenvi tüntetést rendezett Finnország mellett, egyidejűleg pedig követelte a kommunista párt feloszlását.

A NÉMET-OROSZ GAZDASÁGI EGYEZMÉNY

(BERLIN.) (Rador.) Az a szovjet gazdasági bizottság, amely Tevosian népbiztos vezetésével Berlinben folytatott tárgyalásokat, szerdán este visszautazott Moszkvába. Az orosz bizottság németországi tartózkodása alatt a német nagyipar több vezetőjével folytatott beható tárgyalásokat. Megtekintette számos nagyipari vállalat üzemet, elsősorban azokat a vállalatokat, amelyek iparcikkeit fognak szállítani a Szovjet részére. Az új német-orosz árucserforgalmat szabályozó egyezmény megkötésére vonatkozó tárgyalásokat a legközelebbi napokban Moszkvával folytatják és ott is kötik meg az egyezményt.

BALLONZÁR FIRTH OF FORTH KÖRÜL

(LONDON.) (Reuter.) A brit admirális Firth of Forth védelmére 48 óra alatt ballonzárat létesített, amely lehetetlenné teszi a német légi haderők felderítő és támadó jellegű tevékenységét. Az angol sajtó feltűnő cikkekben közli a hírt és megjegyzi, hogy hasonló védelmi intézkedés készül a Shetland és az Orkney szigetek felett is.

MOZGÓKÓRHÁZAK FINNORSZÁGNAL

(OSLO.) (Reuter.) A norvég kormány elhatározta, hogy a hőiesen küzdő finnek számára mozgókórházakat

bocsájt a finn Vöröskereszt rendelkezésére. A mozgókórház, amely tökéletesen felszerelt vasuti szerelvényből áll, a mai napon már el is indul Helsink felé. Stockholmból közlik, hogy a svéd kormány által Finnországnak ajándékozott mozgókórház már áthaladt a svéd-finn határon.

UJABB EGYMILLIÓS FINN VÉDELMI ALAP AZ USA-BAN

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Roosevelt elnök a tegnapi sajtóértekezleten kijelentette, hogy a finnek felsegélyezésére megindított mozgalom sikeresen halad előre. Közölte, hogy az amerikai Vöröskereszt, amely ez évben már 500.000 dollárt adományozott európai célokra, most újabb 1 millió dolláros alapot teremtett kizárólag Finnország felsegélyezésére. Az amerikai sajtó továbbra is a legerőteljesebb segélyakció folytatását sürgeti.

TARTÓZKODÓ LETT A JAPÁN SAJTÓ

(TOKIO.) (Domei.) A japán lapok, amelyek a finn-orosz konfliktus kitörése alkalmával heves támadásokat intéztek Moszkva ellen, most minden kommentár nélkül közlik a finn és orosz hadijelentéseket, valamint a népszövetségi ülés határozatát. Ez utóbbiról azonban megjegyzik, hogy gyakorlati hatás nélkül a határozatok továbbra sem alkalmasak a támadás megfékezésére.

— Halálozás. Kende Lipót volt drogiatulajdonos rövid szenvedés után elhalálozott. Temetése ma délután 3 órakor lesz az új ortodox temető halottas házából. Az elhunytat özvegye, Párisban és Amerikában élő fiai, leányai és vejei, Róth Miklósné, Wohlheim, Ferencné, Braun Árpádné, Fisch Lászlóné, közeli, távoli rokonok és barátok osztatlan részvétellel gyászolják.

— ELUTASÍTOTTA A SEMMITŐSZÉK MAX AUSNIT SZABADLÁBRAHELYEZÉS IRÁNTI KÉRÉSÉT. Buarestből jelentik. A Semmitőszék elutasította Max Ausnit, a Resica volt elnökgazdájának szabadlábra helyezése iránt benyújtott kérését. Az indoklás szerint a kérés elkésve nyújtották be.

— Gyengélkedik a Szentatya. Vatikánvárosból jelenti a Dunaposta: XII. Pius pápa a háború elmérgesedésének izgalmai, de különösen a Szovjetuniónk Finnország ellen elkövetett támadása miatt keletkezett lelki izgalmak következtében gyengélkedik. A Szentatya egészségi állapota kissé megrendült és ezért orvosi tanácsára karácsony előtti pihenőt tart.

— Bulgária szabadságolja az összes behívott korosztályokat. Szófiából jelenti a Dunaposta: Bulgáriában elrendelték az összes behívott korosztályok szabadságolását. A leszerelés december 17-én kezdődik és az új évben már csak a rendes békelétszámú hadsereg marad fegyverben.

— Hirtelen halál. Tragikus hirtelen halál történt mára virradólag a lupsai negyedben. Miklósi Ernő Turcului-ucca 4. szám alatt lakó 41 éves férfi hajnali 5 és 6 óra között hirtelen meghalt. A tragikus hirtelenséggel kiszorított férfi 5 óra előtt még jókedvűen beszélgetett egyik hozzátartozójával, akinek arról panaszkodott, hogy nagyon fáradtnak érzi magát. Egy óra múlva, amikor a családtagok fel akarták költöztetni, már nem volt élet benne. Az értesített hatóságok részéről a III. kerületi rendőrség ügyeletes rendőrkapitánya szállott ki a helyszínre dr. Coholn kerületi tisztiorvos kíséretében a vizsgálat megejtésére. A holttestet beszállították a bonctani intézetbe.

— Kifosztották a kereskedősegéd lakását. Ábrahám Hermann kolozsvári kereskedősegéd bejelentette a központi rendőrségen, hogy tegnap este 9 óra tájban, amikor hazament, lakásának ajtaját nyitva találta és ismeretlen tolvaj lakását teljesen kifosztotta. Kára körülbelül 20—23.000 lej. Az érkezően megkárosított kereskedősegéd feljelentésére a rendőrség bünygyosztálya azonnal megindította a nyomozást.